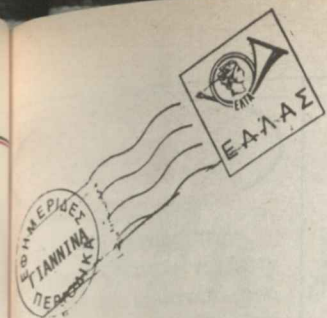

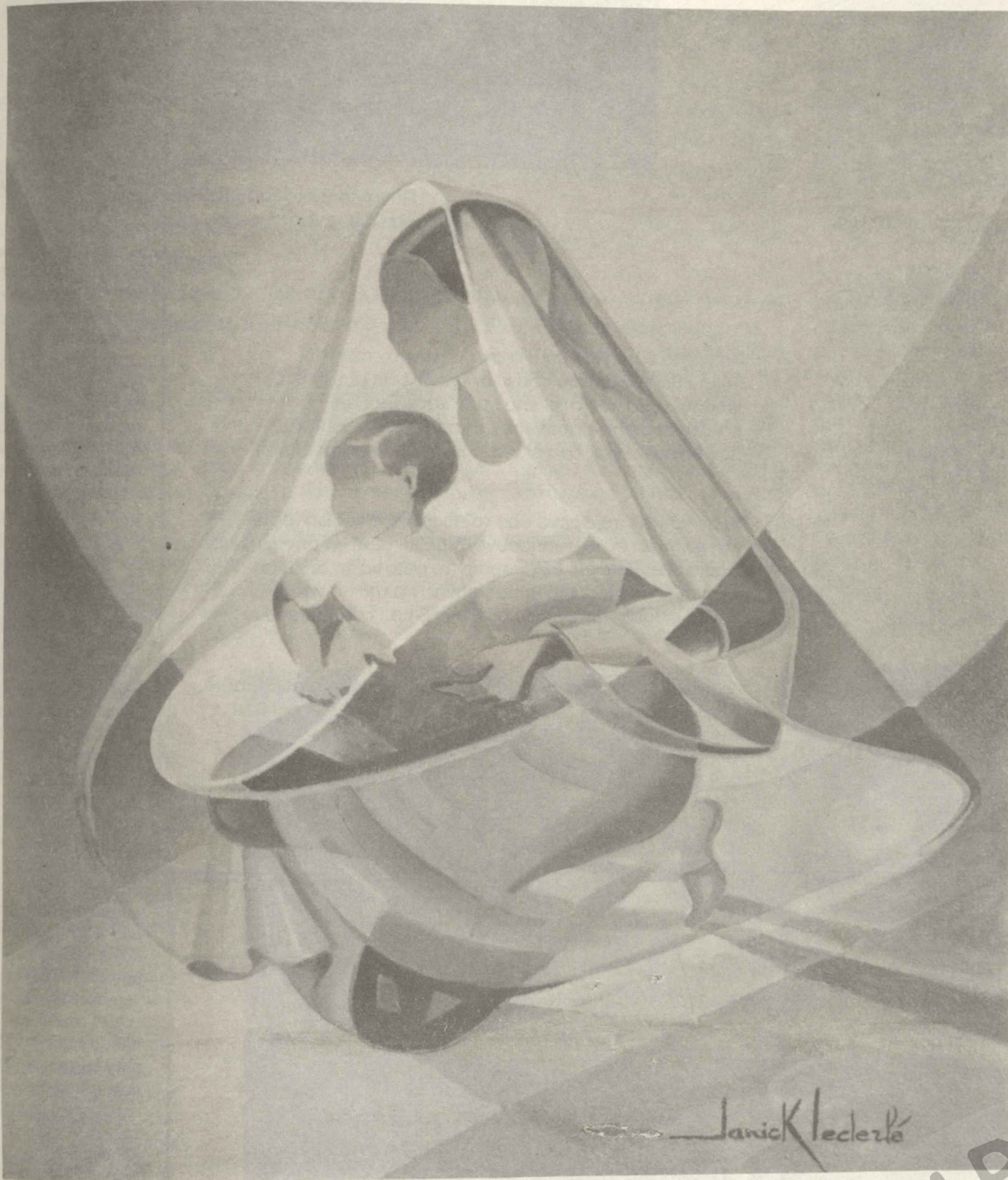
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
452 21 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ σελίδες

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ 1ος Νο 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1994 ΔΡΧ. 400

«Η μητέρα με τόνα χέρι λικνίζει το παιδί της και
με τ' άλλο τον κόσμο»

(Αφγανική σοφία)

Με το ένα χέρι λικνίζει το παιδί, με το άλλο τον κόσμο.
Δίνει το χάδι της στη ζωή που δημιούργησε, τη φροντίδα της
στον κόσμο που θέλει να χτίσει.
Γυναίκα της Ανθρωπότητας.
Αλλού στοίβαγμένη στη δυστυχία, αλλού αλοτριωμένη στη
μοναξιά της.
Παντού καταπιεσμένη.
Από το Μπαγκλαντές και την Ινδία, από την Ρουάντα και την
Αφρική, ως την Ευρώπη.
Από την Βραζιλία και την Αλγερία ως την «ευημερούσα»
Αμερική. Αλλού σημαδεμένη από τη μοίρα ενός κατώτατου αν-
θρώπου κι αλλού από τη μοίρα ενός κατώτερου.
Παντού σημαδεμένη από τη μοίρα του άλλου φύλου.
Και εκεί ακόμα που φαίνεται πως ο πολιτισμός σάρωσε τις
διακρίσεις.
Γυναίκα της ανθρωπότητας.

Μητρότητα του JANICK LEDERLE

Χρόνο το χρόνο κάτι καλό γι' αυτήν δημιουργεί ο αγώνας
της. Αλλοτε μικρό και άλλοτε μεγάλο.
Δεκαετία τη δεκαετία, αιώνα τον αιώνα, κάτι σπουδαίο δημι-
ουργεί η κοινωνική εξέλιξη.
Είμαστε καλύτερα από πρίν.
Θα είμαστε καλύτερα από σήμερα.
Τώρα που φεύγει ένας χρόνος κι ένας καινούριος έρχεται,
είναι ευκαιρία να ζεσάνουμε τις ελπίδες μας.
Ολες οι γυναίκες του κόσμου να ζεσάνουν τις ελπίδες τους.
Τώρα που οι γιορτινές μέρες μπορούν να γεμίσουν ανθρωπιά
τις καρδιές μας, ας θυμηθούμε.
Ας σκεφτούμε και ας ευχηθούμε.
Στην παγκόσμια γυναίκα.
Στην γυναίκα που με το χέρι της λικνίζει τη ζωή.

σ' αυτό το
τεύχος

♦ Ηθη και έθιμα του δω-
δεκαήμερου.
σελ.3

♦ Η αναγκαιότητα επα-
ναπροσδιορισμού της ι-
στορίας και των άλλων
κοινωνικών επιστημών.
σελ.6

♦ Μια εικοσάχρονη μα-
στόρισα πρόεδρος οι-
κοδόμων.
σελ 10

♦ Η πολιτική του συνδι-
καλιστικού κινήματος
για την οικογένεια.
σελ. 7

♦ Υγειείς πόλεις.
σελ. 9

♦ Προετοιμασία για να
κάνουμε παιδιά.
σελ. 18

♦ Σαν παραμύθι.
σελ. 19

♦ Ηπειρωτικές δημιουρ-
γίες. Μια ερασιτέχνης
αγιογράφος.
σελ. 22

♦ Εκτός θέματος
σελ.24.

♦ Μιλάει ο ερασιτέχνης
σκηνοθέτης Μίλτος
Τσίρκας.
σελ. 21.

♦ Η γυναίκα στον κό-
σμο.
σελ 23

ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ

**ΟΙ ΠΟΝΟΙ
ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ**

Σαν καρδερίνα του Μαρτιού με τα φτερά τ' αστραφτερά,
που σε βαθιά τριανταφυλλιά, πλάι σε τρεχάμενα νερά,
μ' άχαρα, λάσπη και μαλλί, ζεστή φωλιά κρεμάει,
την κούνια σου, παιδάκι μου, με ξύλα φκιάνω ευωδερά
και βάνω προσκεφάλι σου τον ήλιο του Ανθρώπου.

Ονειράτα που γαλανά στο μισοξύπνι τ' αυγινό
από τα μάτια με γλαρά σαν τον αφρό, σαν τον αχνό
περνάτε μια και χάνεστε, σκῆμα χωρίς και θώρι,
ελάτε κι άλλη μια φορά, πῆτε μου να μην το ξεχνώ,
πως το παιδί, που καρτερώ, το πρώτο, θά ν' αγόρι.

Είσουν ωραίοι σαν άγγελος με δυο φτερούγες ανοιχτές,
η μια βυθούσε στ' άβριο, η άλλη χανότανε στο χτες·
κάτι στο χέρι κράταγες, για φλάμπουρο για κρίνο,
—χορός, που ζεστοκόπησε τις φλέβες μου τις τιναχτές!—
ό, τι ποθώ με πότισες κι ως αγιασμό το πίνω.

Μα γιατί μού 'δείξες, καλέ, δόξα πολλή για το παιδί;
Αχ, η καρδιά μου δε βαστά, το μέγα ψῆλος ναν το δει!
Δεν τον αφήνω η Μάνα του μίαν πιθαμή να φύγει!
Μη μεγαλώσει μου ποτέ κι όλα τα χρόνια, αβγή - βραδυ,
πάντα μωρό να σφιγγεται στου κόρφου μου τα ρίγη.

Πού να σε κρύψω, γίόκα μου, να μη σε φτάνουν οι κακοί;
Σε ποιά νησί του Ωκεανού, σε ποιά κορφή ερημική;
Δε θα σε μάθω να μιλάς και τ' άδικο φωνάζεις.
Ξέρω, πως θά 'χεις την καρδιά τόσο καλή, τόσο γλυκή,
που μεσ' τα βρόχια της οργής ταχιά θανά σπαράξεις.

Συ θά 'χεις μάτια γαλανά, θά 'χεις κορμάκι τρυφερό,
θα σε φυλάω από ματιά κακή κι από κακόν καιρό,
από το πρώτο ξάφνιασμα της ξυπνημένη νιότης.
Δεν είσαι συ για μάχητες, δεν είσαι συ για το σταβρό.
Εσύ νοικοκερόπουλο, όχι σκλάβος ή προδότης.

γυναικείες σελίδες

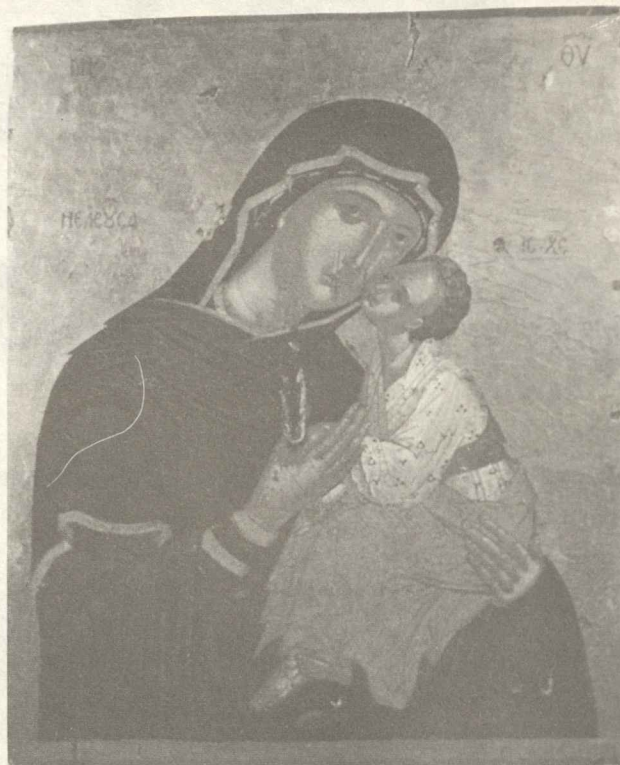
Ιδιοκτησία ΕΥΑΝΘΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
Εκδότρια - Διευθύντρια ΕΥΑΝΘΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
Συνεργάτρια Εκδόσης ΛΩΡΕΤΤΑ ΡΑΤΣΙΚΑ

Συνεργάτριες - Συνεργάτες
ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΓΚΑΣΟΥΚΑ, ΒΑΣΩ ΓΚΟΡΟΥ
ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ, ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΖΗΚΙΔΟΥ
ΝΙΚΟΣ ΖΗΣΙΔΗΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΕΝΤΖΗ-ΚΥΡΙΑΖΗ
ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ, ΓΙΑΝΝΑ ΚΟΥΛΑ
ΜΑΡΙΑ ΛΑΓΓΟΥΣΗ, ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ
ΒΑΣΩ ΜΕΙΝΤΗ, ΒΙΟΛΕΤΑ ΜΠΟΥΣΔΡΗ
ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ, ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ
ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΠΠΑ, ΑΛΙΚΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ
ΕΛΕΝΗ ΡΟΚΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΛΗ
ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ, ΜΑΡΟΥΣΚΑ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ.

Ζωγραφική σύνθεση τίτλου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΑΤΣΙΚΑΣ

Γενική επιμέλεια ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΙΛΟΣ
Επιμέλεια Φωτογραφίας ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση «γυναικείες σελίδες»
Εκτύπωση: ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ, Ε.Π.Ε
Πέραμα Ιωαννίνων - Τηλ.: 81.750 - 81.751
Εδρα ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τ.Θ. 1321 Τ.Κ. 45110
ΤΗΛ. 38.663

Ετήσια συνδρομή: ιδιωτών δραχ. 4.000
οργανισμών, εταιριών δραχ. 8.000
* Τα ευνητογράφη άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους.

Παναγία Ελεούσα (1500)
Μονή Ελεουσας, Νησί Ιωάννινα

Τη νύχτα θα σηκώνομαι κι αγάλια θα νυχτοπατώ,
να σκύβω την ανάσα σου ν' ακώ, πουλάκι μου ζεστό,
να σου τοιμάζω στη φωτιά γάλα και χαμομήλι
κ' ύστερα απ' το παράθυρο με καρδιοχτύπι θα κοιτώ
που θα παγαίνεις στο σκολείο με πλάκα και κοντύλι...

Κι αν κάποτε τα φρένα σου το Δίκιο, φως της αστραπής,
κ' η Αλήθεια σου χτυπήσουνε, παιδάκι μου, να μην τα πεις.
Θερίδι κι ανθρώποι, δε μπορούν το φως να το σηκώσουν.
Δεν είναι αλήθεια πιο χρυσή σαν την αλήθεια της σωπής.
Χίλιες φορές να γεννηθείς, τόσες θα σε σταβρώσουν.

Όχου, μου μπήγεις στην καρδιά, χίλια μαχαίρια και σπαθιά.
Στη γλώσσα μου ξεραίνεται το σάλιο, σαν πικρή αψιθιά!
—Ω! πώς βελάζεις ήσυχια, κοπάδι εσύ βουνίσιο...—
Βοηθάτε, ουράνιες δυνάμεις, κι ανοίχτε μου την πιο βαθιά
την άβυσσο, μακριά απ' τους λύκους να κρυφογεννήσω!

**ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ
ΤΩΡΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑ - ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ
ΣΤΙΣ
γυναικείες σελίδες**

«γυναικείες σελίδες»
Τ.Θ. 1321 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 45110
τηλ. 38.663

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΝΟΜΑ

ΟΔΟΣ

ΠΟΛΗ

ΤΗΛ.

Τ.Κ.

Κόψτε το κουπόνι και στείλτε το στη διεύθυνση
της εφημερίδας μαζί με μια επιταγή 4.000 δραχ.
ή τηλεφωνήστε μας στο τηλ. 38.663

**έτσι,
ελεύθερα**

«Κατεβαίνουν μαζί με τη νύχτα στην πλατεία Κουμουνδουρού. Στήνονται στις γωνίες και παζαρεύουν λίγες στιγμές ευτυχίας... Αγόρια στην πορνεία που ξεκίνησαν «για εύκολο χρήμα» στα 13 ή στα 14 τους χρόνια... Από σχετικό ρεπορτάζ, στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» της 8-12-1994.

Είναι αλήθεια, τόσο χρόνια ζωής στο κλεινόν άστυ, δεν γνώριζα ακριβώς τη ζωή της νύχτας σ αυτή την πλατεία. Την ξέρα σαν υποθαμμένη περσική, με σοκάκια με κόκκινα φανάρια, με αφιερώσεις λεωφορείων για τις λαϊκές γειτονίες της Δυτικής Αθήνας και του Πειραιά, με μπόλικα σκουπίδια, με από διείσθηση πιο πολύ, την απέφευγα. Αμυνα, δειλία, στοχαστικό κλεισμό, που να ξεραστεί «Ολοι γνωρίζουν π γίνεται εδώ. Την ημέρα η πλατεία είναι σαν όλες τις άλλες. Εκεί στην γωνία υπάρχει παιδικός σταθμός. Και τη νύχτα; Πορνεία ανλικών αγοριών. «Οποτε μπορείς δουλεύω υδραυλικός, αλλά τα μεροκάματα είναι λίγα. Θέλω λεφτά για αυτό έρχομαι εδώ».

Λάει νεαρός πωλητής νεανίσκας, σε αρσενικούς επιτήτορες κατά το σύνθημα καλώς ήλθες και οικονομικά καλώς στεκούμενοι.

Στο ίδιο πάντα ρεπορτάζ, ψυχίατρος Κ. Γρίβας λέει: «Για να λύσει τα προβλήματα της πραγματοποίησης του τουριστικού κεφάλαιου εξοπλισμού ένα πληθυσμιακό κομμάτι αστικής ο Χριστιανισμός. Αμέσως-αμέσως η πρώτη παρατήρηση που μπορεί να κάνει κανείς είναι ότι ο Χριστός ήρθε να υποκαταστήσει το Θεό Ήλιο, τον οποίο με διάφορες μορφές λάτρευαν οι λαοί όλου του κόσμου. —Και ο ίδιος ο Χριστός στη χριστιανική πίστη δεν είναι παρά ο ήλιος, δηλαδή το φως. Οι γιορτές λοιπόν που συνδέονται με τη γέννηση του Χριστού δεν είναι παρά συνέχεια των εθιμικών εκδηλώσεων των λαών που έχουν σχέση με τη γέννηση του ήλιου.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, ότι αυτές οι γιορτές γίνονται πουλάω το κορμί μου, τις αξίες μου, την αξιοπρέπεια μου, την περηφάνεια μου. Και ο ψυχίατρος συνεχίζει: «το «ορθόδοξο κοπιημένο» εμπόρευμα της παιδικής και νεανικής πορνείας προβάλλει και επιβάλλεται μια «καινούργια εμπειρία», η οποία συνδέει έναν αγοραστή και ένα εμπόρευμα που έχουν υποστεί τον ίδιο διανοητικό σεξουαλικό ακρωτηριασμό».

Τον ίδιο; Μα το «εμπόρευμα» είναι ανήλικα παιδιά. Και δεν έχει άδικο η Λίλη Ζωγράφου να ξεσπάει: «Ελληνες σεξενικοί, πορτανόι, υπάλληλοι και φονιάδες για λόγους μή- η πλατεία Κουμουνδουρού είναι πάτος δική σας και δική σας εικόνα, της κοινωνίας που διαζέτε και σοδομείτε καθημερινά...» Κι ο Βάρναλης:

«Βοηθάτε, ουράνιες δυνάμεις, κι ανοίχτε μου την πιο βαθιά την άβυσσο, για να κρυφογεννήσω.»

Η γέννηση του Χριστού δεν είναι παρά η νίκη του φωτός επί του σκότους και αυτή η νίκη έχει παισιωθεί στην παράδοση των λαών με πάρα πολλές εθιμικές εκδηλώσεις. Είναι φυσικό ότι ο Χριστιανισμός, δεν θα μπορούσε, και να ήθελε, να ξεριζώσει τέτοιου είδους προηγούμενες παγανιστικές εκδηλώσεις, καθώς αυτές ήταν βαθιά ριζωμένες στη συνείδηση των λαών.

Είναι μια οριακή περίοδος η οποία σηματοδοτεί το τέλος ενός χρόνου και την αρχή ενός καινούργιου.

Στη λαϊκή παράδοση γενικά αυτού του είδους μεταβάσεις από μια εποχή σε μια άλλη, παρουσιάζουν έντονο εβετηριακό χαρακτήρα, αποσκοπούν δηλ. στην εξασφάλιση μιας καλής καινούργιας χρονιάς. Το τέλος μιας εποχής ή μισής περιόδου γενικά στην παράδοση

**Ηδη και έδιμα του
Δωδεκαημέρου.**

Η γονιμότητα της γης, το θαλερό κλαρί, ο θεός ήλιος που λατρεύονταν απ' όλους τους λαούς της Γης, η οργάνωση του χρόνου το τέλος του παλιού και η αρχή του καινούργιου, οι τελετές και οι τελετουργίες, η τάξη και η αταξία της κοινωνίας για μια μέρα, τα κάλαντα, το χριστουγεννιάτικο δένδρο, οι μαντικές πράξεις, και η εκκλησία μας που φρόντισε να εντάξει όλα αυτά στο δικό της εορταστικό πλαίσιο μη μπορώντας να τα εξοντώσει από τόσο βαθιά ήταν ριζωμένα στη συνείδηση του λαού μας και τέλος η άλλη πλευρά αυτού που λέμε παράδοση, η εμπορευματοποίηση όλων αυτών στο όνομα του καταναλωτισμού και της ασυδοσίας της αγοράς.

Για όλα αυτά μας μίλησε ο επίκουρος καθηγητής της Λαογραφίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων κ. Βασίλης Ντισιάκος.

Η κουβέντα ετούτε από συνέντευξη που ξεκίνησε, κατέληξε σ' ένα «μονόλογο χωρίς τέλος» γιατί ο Βασίλης Ντισιάκος είχε πολλά να πει και κάθε επέμβαση θάταν περιττή.

**Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΙΝΑΙ
Ο ΗΛΙΟΣ, ΤΟ ΦΩΣ**

«Είναι τα Χριστούγεννα μια χριστιανική γιορτή, το τυπικό πλαίσιο συνδέεται με τον Χριστιανισμό. Αν θέλουμε να πάμε πίσω, προ Χριστού, συναντάμε έναν κόσμο ειδωλολατρικό και παγανιστικό, που ουσιαστικά έρχεται να υποκαταστήσει ο Χριστιανισμός. Αμέσως-αμέσως η πρώτη παρατήρηση που μπορεί να κάνει κανείς είναι ότι ο Χριστός ήρθε να υποκαταστήσει το Θεό Ήλιο, τον οποίο με διάφορες μορφές λάτρευαν οι λαοί όλου του κόσμου. —Και ο ίδιος ο Χριστός στη χριστιανική πίστη δεν είναι παρά ο ήλιος, δηλαδή το φως. Οι γιορτές λοιπόν που συνδέονται με τη γέννηση του Χριστού δεν είναι παρά συνέχεια των εθιμικών εκδηλώσεων των λαών που έχουν σχέση με τη γέννηση του ήλιου.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, ότι αυτές οι γιορτές γίνονται πουλάω το κορμί μου, τις αξίες μου, την περηφάνεια μου. Και ο ψυχίατρος συνεχίζει: «το «ορθόδοξο κοπιημένο» εμπόρευμα της παιδικής και νεανικής πορνείας προβάλλει και επιβάλλεται μια «καινούργια εμπειρία», η οποία συνδέει έναν αγοραστή και ένα εμπόρευμα που έχουν υποστεί τον ίδιο διανοητικό σεξουαλικό ακρωτηριασμό».

Τον ίδιο; Μα το «εμπόρευμα» είναι ανήλικα παιδιά. Και δεν έχει άδικο η Λίλη Ζωγράφου να ξεσπάει: «Ελληνες σεξενικοί, πορτανόι, υπάλληλοι και φονιάδες για λόγους μή- η πλατεία Κουμουνδουρού είναι πάτος δική σας και δική σας εικόνα, της κοινωνίας που διαζέτε και σοδομείτε καθημερινά...» Κι ο Βάρναλης:

«Βοηθάτε, ουράνιες δυνάμεις, κι ανοίχτε μου την πιο βαθιά την άβυσσο, για να κρυφογεννήσω.»

**ΤΟ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΕΙΝΑΙ
ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΥ,
ΚΑΙ Η ΑΡΧΗ
ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ**

— Αν θελήσουμε να ξεφύγουμε από το καθαρά θρησκευτικό πλαίσιο των εορτών των Χριστουγέννων και να πάμε στο κοσμολογικό και ανθρωπολογικό του περιεχόμενο, εκεί έχουμε να κάνουμε με αντιλήψεις, δοξασιές και έθιμα που συνδέονται με τις ίδιες τις λειτουργίες του σύμπαντος, βασικά με την κίνηση του Ζωοδότη ήλιου και συνεπώς με την ορ-

συνδέεται με συγκεκριμένες τελετές ή τελετουργίες. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η τελετουργική αταξία που εκφράζεται με τα καρναβάλια, που είναι εκδηλώσεις κατάλυσης των κοινωνικών τύπων και δεσμεύσεων σε μια γιορταστική ατμόσφαιρα έτσι ώστε να εμπειωθεί και επιβεβαιωθεί ξανά η τάξη και να αρχίσει η καινούργια χρονιά. Στην κατάλυση της τάξης ε-

γάνωση του Χρόνου. Τα Χριστούγεννα ως τέτοια εθιμική εκδήλωση εντάσσονται στο δωδεκάημερο που είναι ακριβώς από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι των Φώτων.

Είναι μια οριακή περίοδος η οποία σηματοδοτεί το τέλος ενός χρόνου και την αρχή ενός καινούργιου.

Στη λαϊκή παράδοση γενικά αυτού του είδους μεταβάσεις από μια εποχή σε μια άλλη, παρουσιάζουν έντονο εβετηριακό χαρακτήρα, αποσκοπούν δηλ. στην εξασφάλιση μιας καλής καινούργιας χρονιάς. Το τέλος μιας εποχής ή μισής περιόδου γενικά στην παράδοση

ντάσσεται και η γιορτή της μνήμης όπου για μια μέρα οι γυναίκες παίρνουν τελετουργικά την εξουσία.

Στη Βόρεια Ελλάδα, Μακεδονία, Θράκη, Θεσσαλία, έχουμε τα καρναβάλια το δωδεκάημερο όπως έχουμε και τις φωτιές που είναι καθαρά καθάρια στην καινούργια εποχή. Όλα αυτά είναι παλιές εθιμικές εκδηλώσεις συνφασμένες με τη λαϊκή παράδοση, τις οποίες η εκκλησία δεν μπορεί να αφομοιώσει και απλώς τις εντάξει στο δικό της εορταστικό πλαίσιο.

**Μια
παράδοση
που χάνεται...**

**Μιλάει
στη Γεωργία Σκοπούλη
ο επίκουρος καθηγητής
της Λαογραφίας
Βασίλης Ντισιάκος**

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Τα κάλαντα, μια κατ' εξοχήν εθιμική εκδήλωση του δωδεκαημέρου έχουν να κάνουν με τον επετειακό χαρακτήρα των εκδηλώσεων και δεν είναι παρά ευχετήρια τραγούδια προς τους νοικοκυραίους, δειμένα και με συγκεκριμένες ανταλλαγές δώρων. Και αυτές οι ευχές εξειδικεύονταν αν είχαν κάποιον στην ξενιτιά ή αν είχαν παιδιά στο σχολείο κ.λπ. Αν η υποδοχή, που πάντα ήταν δεδομένη, δεν ήταν η δέουσα, τότες εθιμικά υπήρχε η σκληρή διαθήκη.

**Η ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΗΣ
ΤΟ ΘΑΛΕΡΟ ΚΛΑΡΙ**

Στην παραδοσιακή κοινωνία που ήταν κατ' εξοχήν αγροτική οι εθιμικές εκδηλώσεις του δωδεκαημέρου βρίσκονταν από τελετές που αποσκοπούσαν στη γονιμότητα της γης, και αυτό είναι φυσικό αν σκεφτούμε ότι αυτή η κοινωνία εξαρτιόταν απόλυτα από τη φύση για την επιβίωσή τους, έτσι για παράδειγμα, η συμβολή του θαλερού κλαριού με διάφορους τρόπους σε διάφορες περιοχές δεν είναι τίποτε άλλο από μία συμβολική πράξη γονιμότητας. Για παράδειγμα, στην Ήπειρο, σε πάρα πολλά χωριά είχαν το έθιμο παντρέματος της φωτιάς στο τζάκι που έκαιγε όλο το δωδεκάημερο (και για αποτρεπτικούς λόγους για να σκιάζονται οι καλλικαντζάρη). Πάντρευαν οι νοικοκυραίοι δύο πράσινα κλαριά, συνήθως ένα από κέδρο που συμβολίζει το αρσενικό και ένα από κερασιά που συμβολίζει το θηλυκό. Την ώρα που τα πάντρευαν πάνω στη φωτιά λέγαν διάφορες ευχές όπως: αρνιά, κατόικια, πρόβατα, κατ' που έδειχνε τον καθαρό συμβολικό γονιμικό χαρακτήρα της τελετής. Σε άλλα χωριά βάζαν τα παιδιά που λέγαν τα κάλαντα να καθόνται με ένα πουρνάρι πάνω συνέχεια στη σελ 5

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ

Πέρα από την ανθρωπολογική και θρησκευτική διάσταση, είναι ιδιαίτερα σημαντική και η κοινωνική, τα κοινά γεύ-

ΒΙΤΡΩ

Επιλογές με Προσωπικότητα

♦ κρύσταλλα
♦ φωτιστικά
♦ πορσελάνες
♦ δώρα γάμου

Πανωραία Μπότη
Νίκη Μάντη

Βλαχιάδη & Οπλ. Πιστέπτη 1
(έναντι ΕΤΒΑ) ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651 - 76303

τα σιγμιαία του...μηνιάς

ΕΛΕΟΣ!!!

Ως Έλληνες φημιζόμαστε για πολλά από τα αγαθά που έχουμε.

Για τον Παρθενώνα μας, τον ήλιο μας τη θάλασσά μας και τελευταία και για τα «δελτία μας».

Δεν εννοώ δελτία στο νερό, στην δενζίνη, στα κέντρα διασκέδασης... Αυτά είναι αγαθά εν αφθονία, ούτως ή άλλως.

Εννοώ, τα δελτία ειδήσεων. Αυτά, που πήρε στα χέρια της, τα σιτιδάρα, η ιδιωτική τηλεόραση και από «κυβερνητικά» τα έκανε «ιδιωτικά». Κι έτσι πήραν την πρώτη θέση στις ακροαματικότητες των καναλιών.

Τώρα έγιναν πιο ζωντανά, πιο γρήγορα. Κι έχουν εναλλαγές. Από το ένα θέμα στο άλλο, χωρίς καθυστερήσεις...

Με κομμένη την ανάσα παρακολουθείς και... σου στέκεται η μπουκιά στο λαρύγγι, σου πάει η ψυχή στον Άδη... Με σκοτωμένους, με πεινασμένους με διαστές που σκοτώνουν, στραγγαλίζουν, τεμαχίζουν και τρώνε τα θύματά τους. Με σατανιστές, με παιδοκτόνους, με σεισμούς, λιμούς και καταποντισμούς. Με αχρείους, εμποράκους και τυποτέχνους ανθρώπους σαν πρωταγωνιστές. Με καλλιτεία και γυμνά... Με πολιτικούς που δεν έχουν τίποτε καινούργιο να πουν...

ΕΛΕΟΣ!!!

Δεν έχετε τίποτε καλύτερο να μας δείξετε; Δεν υπάρχει ήθος, πολιτισμός, ειδήσεις για πνευματικά δημιουργήματα; Τότε δείξτε μας, ας πούμε το Μέγαρο....

Ε.Ρ

σκέφτομαι
και γράφωΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Εχω μια κακή σχέση με την κουζίνα. Δηλαδή, δεν βρίσκω... ευχαρίστηση στο να μαγειρεύω. Ετσι έχω βρει τρόπους απλοποίησης! Τα παράδειγμα τα γλυκά και κυρίως των εορτών, τα παίρνω από το ζαχαροπλαστικό! Μόνο κανένα κέικ ανακατεύω που και που.

Τον αντίστοιχο χρόνο νοικοκυριού, μαγειρέματος κ.λπ. τον αναλώνω σε δράση εκτός σπιτιού, σε διάβασμα ή ακόμα και σε διαλογισμό!

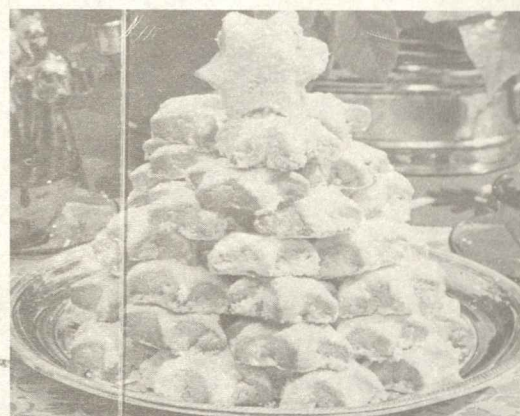
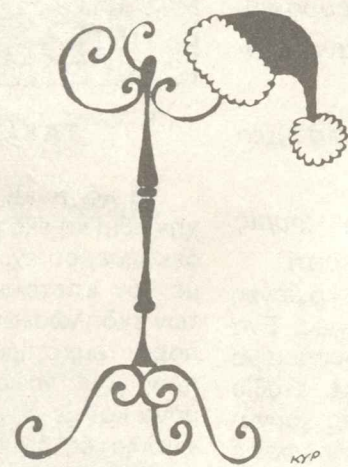
Ελα όμως που τα παιδιά, όταν μεγαλώσαν λίγο, παρατήρησαν ότι το δικό μας σπίτι, τέτοια εποχή, δεν μυρίζει «Χριστούγεννα» όπως της θείας ή της γιαγιάς ή της κυρίας Καίτης που τα κρατάει συχνά!

Είπα λοιπόν πως τα παιδιά αξίζουν οποιαδήποτε θυσία!!! Κι αποφάσισα εκείνη τη χρονιά να αφιερώσω δύο μέρες για Χριστούγεννιατικά γλυκά. Μελομακάρονα και κουραμπιέδες κατ' αρχήν.

Συνταγές πήρα δοκιμασμένες, από τη μαμά τηλεφωνικά από Αθήνα, να μη μάθουν όλοι τι θα κάνουμε και γιατί! Αλεούρι και ζάχαρη, αμύγδαλα και καρύδια, βούτυρο καλό, αυγά, μέλι, κανέλες και άλλα μανζούνια... Πρώτη μέρα τα «μελομακάρονα βουτύρου γεμιστά», λιγότερο ευαι-

πες; Ν'αγοράσεις;

♦ Αποφάσισα να πάω στο κομωτήριο. Ευτυχώς υπήρχε μόνο μία πελάτισσα. Αρχίσα να την προσέχω την ώρα που τη χτένιζε η κομωτίτσα. Νέα κοπέλλα αλλά με κουρασμένο πρόσωπο, μαύρους κύκλουςκάτω απ' τα μάτια, συ-

καμμένα! Μα και τα αγέμιστα απλώσανε και σκάσανε... Σα δισκάκια ήταν. Η γιαγιά αποφάνθηκε τηλεφωνικά ότι έρταιγε το αλεύρι... και μου τό 'χε πει! Δεν πήρα το δοκιμασμένη μάκκα της! Πάντως νόστιμα ήταν!

Στο μέλωμα έκανα αυστηρά ό, τι είπα! Κι όταν πια είχαν ρουφήξει όλο το σιρόπι, μπορούσες να τα φας... μόνο με το κουταλάκι. Δεν είναι μελομακάρονα αυτά, είπαν τα παιδιά υποτιμητικά!

Φυσικά, την άλλη μέρα εκτιμήσαμε την τέχνη του ζαχαροπλάστη μας κι αγοράσαμε τα μελομακάρονα και τους κουραμπιέδες του. Όσο για τα υλικά των δικών μας κουραμπιέδων τα χάρισσε στην κυρία Καίτη που θα έδειχνε και στα παιδιά πώς γίνονται. Η εδώ γιαγιά μας και η θεία μας τα είχαν ήδη φτιάξει. Και τους είχαν μια... άλλοι είδους επιτυχία φέτος!

Ετσι αποφάσισα να μη χάνω το χρόνο μου για πράγματα στα οποία δεν είχα ταλέντο και να φίνω κανένα κέικ με καρύδια και σταφίδες που είναι κι αυτό χριστουγεννιάτικο για να 'χουμε μια κάποια μυρωδιά των ημερών στο σπίτι μας! Χρόνια Πολλά!

Ρένα

νεχώσ παρακαλούσε την κομωτίτσα να κάνει γρήγορα.

- Μα γιατί βιάζεσαι τόσο πολύ;

- Σήμερα στρώνω το «κρεβάτι» τους έχω καλέσει για τις 7 πρέπει να είναι όλα έτοιμα. Χτες σφουγγαρίξα μέχρι τις 2 το πρωί. Ξύπνησα στις 7 το πρωί και το βράδυ πρέπει να ξανασφουγγαρίσω. Αλλά δύο μέρες μείνανε μέχρι την Κυριακή. Τις μετρώ σαν φαντάρος. Τόση κούραση δεν αξίζει τον κόπο. Παρακάλεσα και τον Κώστα να βράσει λίγο χαμομήλι να πλύνω το πρόσωπο μου, αλλά εκείνος τίποτα!...

♦ Γραφεία... ισοτήτας

Αλλά γραφεία ισοτήτας κλείνουν και άλλα ανοίγουν, μαθαίνουμε.

Το γραφείο ισοτήτας της νομαρχίας Ιωαννίνων κατά πως μάθαμε έκλεισε. Γιατί, λέει, οι γυναίκες που είχαν βάλει να το κρατούν ανοιχτό - γιατί μέχρι τώρα τουλάχιστον απ' την τελευταία ανασύσταση του ουδέν άλλο έπραξε - δεν έπαιρναν, λέει, μόρια σ' αυτή τη θέση!... Στο μεταξύ στην Περιφέρεια, λέει, ιδρύθηκε γραφείο Ισοτήτας. Γιατί βρε παιδιά; Δεν λειτουργούσατε πρώτα το νομαρχιακό που ήταν και πιο παλιό; Η μπας και είχατε καμιά ψυχή για βόλεμα κατά πως λένε και οι κακές γλώσσες;

♦ Σε μια πολύ ζεστή ατμόσφαιρα, στο Ξενία, σε μια αίθουσα κατόμεστη από γυναίκες, έκανε και φέτος το Σώμα Ελληνίδων Οδηγών, τμήμα Ιωαννίνων, την Χριστουγεννιάτικη εορταγορά τους. Οι γυναίκες του Σώματος πούλησαν και φέτος τα γλυκά που έφτιαξαν μόνες τους, διάφορα άλλα όμορφα, χειροποίητα σουβενίρ, και πήραν με τις εκατοντάδες καλεσμένες τους το προεορτών καθιερωμένο ταί τους. Χρόνια πολλά! Και του χρόνου!

ψιδυρίσματα

ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ
ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Στα χρώματα ταξίδεψα
χόρεψα
στα χρώματα γυμνώθηκα.
Και... τώρα
γυρίζω σε μένα
Αλύτρωτη.
Θυμάμαι την ανάσα σου
και φοβάμαι.
Σκέφτομαι την ανάσα σου
και φοβάμαι.
Όλες οι ανάσες
κρυώνουν το κορμί μου.

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ
ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Ύψωσε τα χέρια και το βουνό
ραμέρισε χαμογελώντας.
Τα μάτια της χάθηκαν στον ορίζοντα.
Είπε να βγάλει κραυγή θάλασσας
όμως το μόνο που κατάφερε
ήταν να στενάξει βαθειά. Χιλιάδες
τόνοι συμπεσμένου αέρα ανεβήκαν
ψηλά, ως την κορφή. Ένιωσαν
ανάσες και... άδεια. Όμως το
χαμόγελο του βουνού, αναμμένο
μόνο με τη σιωπή του ορίζοντα,
μπαινε σιγά - σιγά μέσα της και
την πλημμύριζε...

ΑΤΙΤΛΟ

Διώξε τον βιαστή απ' τη χούφτά σου
και άσε τα ακροδάχτυλα
ν' αγγίζουν τις ρώγες μου.
Διώξε την πείνα απ' τα μάτια σου
κι έλα να βυθιστείς στα δικά μου.

ΟΝΕΙΡΟΦΟΡΑ

Τη φώτιζε ο ανόρθητος
και της χαμογελούσε
όμως αυτή θρηνούσε
το πνιγμένο φεγγάρι.

ΕΡΩΤΙΚΟ

Θα σου δώσω ό,τι θέλεις
μόνο που πρέπει να το χάρεις.
Θα σου δώσω ό,τι θέλεις
μόνο που πρέπει να το χάρω
πριν, στη διάρκεια...
και μετά.

ΑΥΡΙΟ

Χάραξε το αύριο
στ' απόκρυφα του κορμιού της
μη το βρει ο τρομερός εραστής.
Ζωγράφισε στον αγέρα
και κάθε που έβγαίνε το φεγγάρι
χάιδευε το όνειρο ψιδυρίζοντας
αύριο...

Ηπειρωτικά

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ»

Το δεύτερο διπλό λεύκωμα «Ηπειρωτικής Μουσικής Παράδοσης» κυκλοφόρησε πρόσφατα και σε CD από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων.

Η αξιολόγηση δουλειά που στοχεύει στη διάδοση και διαδότηση του ανεκτίμητου θησαυρού της μουσικής παράδοσης της Ηπείρου ξεκίνησε πριν από χρόνια με πρώτο σταθμό το 1991 όπου εκδόθηκε το πρώτο λεύκωμα.

Για τη νέα παραγωγή του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννίνων αντιγράψουμε από το δελτίο Τύπου που εξέδωσε:

«Απλή και δυνατή σαν τη ζωή η μουσική της Ηπείρου αναβλάσκει μέσα από την πέτρα και τις μοναχικές κοιλάδες της. Με το κλαρίνο, το βιολί,

το λαγούτο και το ντέφι ο Ηπειρώτης εκφράζει την αυστηρότητα και την αφάδα του τοπίου, την μελαγχολία, τον πόνο και την τρυφερότητα της «ξενιτεμένης» ψυχής του.

Με τη φωνή και τη μοναδική πολυφωνία του τραγουδιού με σεμνότητα και εσωτερική ένταση την απελευθέρωση ανθρώπου μπροστά στο θάνατο και την ξενιτεία.

Με εξαιρετική χάρη και πηγαία αλλά και σαφή αφέλεια παίζει με τους καύμους του έρωτα και την αμφισημία του γάμου.

Νανουρίζει με κέφι και συγκρατημένη στοργή.

Όλα αυτά στο δεύτερο διπλό λεύκωμα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννίνων με τίτλο «Ηπειρωτική

ηδη και έδιμα του δωδεκαήμερου

συνεχ. από σελ. 3

στη φωτιά, και εδώ η χρήση του θαλασμού κλαριού είναι συμβολική, και βέβαια δεν είναι τυχαίο ότι χρησιμοποιούσαν κλαδιά αγκαθωτά, το αγκαθωτό συμβολίζει την αποτροπή του κακού στην ελληνική παράδοση.

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ
ΔΕΝΔΡΟ

Εχοντας αυτά τα δεδομένα και πολλά άλλα, μπορούμε να κάνουμε ένα σχόλιο για την ελληνικότητα του χριστουγεννιάτικου δένδρου. Με τη μορφή που το ξέρουμε όπως ήρθε από τη Βόρεια Ευρώπη, αλλά το θαλαρό κλαρί είναι καθαρά στοιχείο της ελληνικής παράδοσης.

ΟΙ ΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στα πλαίσια αυτών των τελετών εντάσσονται και οι μαντικές πράξεις, μια από τις οποίες είναι τα τυχερά παιχνίδια όπου οι άνθρωποι προσπαθούν να μαντέψουν την τύχη τους για τον νέο χρόνο.

Και όπως με την εμπορευματοποίηση των πάντων, έτσι και αυτά έχουν προσλάβει κερδοσκοπικό χαρακτήρα, και αν θέλουμε να κάνουμε ένα γενικότερο σχόλιο γι' αυτό το χαρακτηρισμό, δεν μπορούμε παρά να αναφερθούμε στην εικόνα των αγιοβασιληδών, των φατνών δίπλα στην κόκα - κόλα και στα αρώμα-

τα...

ΣΗΜΕΡΑ ΚΥΡΙΑΡΧΗ
ΕΙΝΑΙ Η ΑΓΟΡΑ

Απ' όλα αυτά που είπαμε, χρειάζεται μόνο ο κοινωνικός χαρακτήρας των εθίμων. Ο κοσμολογικός και ανθρωπολογικός τείνουν να λησμονηθούν. Διατηρούνται μόνο κάποια στοιχεία που έχουν να κάνουν με την παρασκευή τελετουργικών εδεσμάτων, όπως τα χριστόψωμα, οι τηγανίτες, από την άλλη έχουμε διεισδυση εθίμων που έρχονται μέσω των μηχανισμών της αγοράς με μια έντονη εμπορευματοποίηση, όπου σχεδόν κάθε στοιχείο που χαρακτηρίζεται αυτές τις γιορτές καθίσταται εμπόρευμα.

Φαίνεται πάντως πως οι κοινωνίες έχουν ανάγκη από εκδηλώσεις που διατηρούν την κοινωνική συνοχή, σε μια έντονα ανταγωνιστική και αγχώδη κοινωνία η σχολή, η γιορτή, είναι ένας μηχανισμός διαφυγής, χαλάρωσης και ανανέωσης για τους εργαζόμενους».

Σ.Σ.: Ενδεικτικά αναφέρθηκε ο κ. Ντισιόκος σε κάλανα που γίνονταν ανάλογα με την περίπτωση. Αν π.χ.: η οικογένεια είχε στάνες και πρόβατα: **Εδώ σε τούτες τες αυλές, τες μαρμαροστρωμένες, εδώ 'χουν χίλια πρόβατα και τρεις χιλιάδες γίδες.**

Μουσική Παράδοση 2».

Ο δίσκος αποτελεί τον 2ο της σειράς του Αρχείου Ηπειρωτικής Μουσικής Παράδοσης που με επικεφαλής τον επίκουρο καθηγητή της Λαογραφίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βασίλη Ντισιόκο, άρχισε να συστήνεται στα Ιωαννίνα εδώ και 4 χρόνια από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου.

Μουσική και τραγούδια από την Κόνιτσα, το Παγγώνι και το Μέτσοβο.

Οι κομπανίες των Πανουράκου - Αλεξίου και Κ. Χαλκιά από την Κόνιτσα παρουσιάζουν τον σκάρο, την γκάιντα και άλλα οργανικά κομμάτια. Το πολυφωνικό συγκρότη-

μα του Σπύρου Μούκα (78 χρονών) από τα χωριά Τσάτιστα και Χλωμό Παγγωνίου Β. Ηπείρου και η ομάδα γυναικών από τον Παρακάλαμο τραγουδούν μεταξύ των άλλων, τον κύκλο της ζωής ενώ η κομπανία του Ν. Χαλιγιάννη ανοίγεται στο μπεράτι και στο μοιρολόι.

Τέλος, η κομπανία του Α. Μπάου αποδίδουν δύο ιστορικά τραγούδια: Από το Μέτσοβο του Δηληγιάννη και τη Βασιλαρχοντίτσα, ενώ η ομάδα γυναικών προσφέρουν με εξαιρετική φρεσκάδα τα κοριτσίστικα τραγούδια του Μετσόβου που έλεγαν και χόρευαν μεταξύ τους οι κοπέλλες στα ανταμώντά τους.

Το διπλό δίσκο συνοδεύει πλούσιο σε φωτογραφικό υλικό έντυπο με κοινωνικοιστορική μελέτη του Βασίλη Ντισιόκου και μουσικολογική ανάλυση από τον επίκουρο καθηγητή της Μουσικολογίας Λάμπρο Λιάβα. Το τεύχος επιμελήθηκε ο ζωγράφος Πέρος Μπέχλης που συμμετείχε και στην επιτομία έρευνα.

Η παραγωγή είναι του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννίνων.

Διάθεση: Διάθεση Ειδικών Μουσικών Εκδόσεων
Τηλ. 9590329 FAX 9520744».

MARKET ΠΑΥΛΟΥ

**Όσο φωνίζεις
Τόσο κερδίζεις**

♦ Αρχ. Μακαρίου 32
♦ Αγ. Μαρίνης 66
♦ Ν. Ζέρβα 67 & Καψωμένου 1

τηλ. 24022 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΚΑΣΟΥΚΑ

«Γιατί όταν καταλογίζουμε την ιστορία (αυτοί που γράφουν οι άνθρωποι) ότι είναι ανδροκεντρική, εννοούμε ότι αποδίδει την ιστορία (αυτή που δημιουργούν οι άνθρωποι) μ' έναν ακρωτηριασμένο ή μονοσήμαντο τρόπο και όχι σαν την ενιαία εξέλιξη της ανθρώπινης κοινότητας στο σύγχρονο της».

(Από το βιβλίο της εκδοτικής ομάδας γυναικών: Η εξέγερση αρχίζει από

από το σύγχρονο της ανθρώπινης κοινότητας σαν παράγοντα μη απαραίτητο για την πορεία της προς τα εμπρός. Με τον τρόπο αυτόν οδηγηθήκαμε στο φαινόμενο, οι ιδέες, η συμπεριφορά, οι επιτυχίες —και όχι μόνο— της μισής ανθρωπότητας, αντί ν' αποτελούν αντικείμενο ιστορικής μελέτης και γενικότερης επιστημονικής έρευνας, είτε να παραλείπονται, είτε να στρεβλώνονται, είτε να εξοβελίζονται εντελώς από το πεδίο

βοηθούσαν προς αυτή την κατεύθυνση έχουν εξαφανιστεί. Ο επαναπροσδιορισμός αυτός θα γίνει με νέους όρους και κανόνες, με στόχο την προσπάθεια διάλυσης των μυστηρίων που περιβάλλουν το θέμα της υποταγής του ενός φύλου στο άλλο και της εξάρθρωσης των προαναφερομένων μηχανισμών.

Στην προσπάθεια αυτή επιδιέχεται ένας σημαντικός αριθμός φεμινιστριών - ερευνητριών παρά το ότι τα δεδομένα και οι σχετικές πηγές εντοπίζονται και αξιοποιούνται με δυσκολία.

λικά Ψαρά, δυο απ' τις πιο αξιόλογες φεμινίστριες-ερευνήτριες.

«Συνειδητές ή ασυνειδητές, συστηματικές ή μη, οι σιωπές της Ελληνικής Ιστοριογραφίας, έρχονται να θυθίσουν σε ακόμη μεγαλύτερη ανυπαρξία, ένα παρελθόν πολυάπλά συσκοτισμένο, που δεν στάθηκε δυνατό να χαρακτηριστεί στην συλλογική μνήμη των γυναικών».

Εξ αιτίας της ιδιόμορφης εκείνης ιστορικής διαδικασίας που έχει την θαυματουργή ικανότητα να σθηνεί ότι έχει σχέση με τις γυναίκες, αλλά και ότι αφήνει να το μετατρέψει επιλεκτικά σε μύθο ή να το γελοιοποιεί, οι γυναίκες είναι αναγκασμένες να ξεκινούν κάθε φορά από την αρχή».

Στην προσπάθεια ανασύνθεσης της γυναικείας ιστορικής παρουσίας δεν αποφεύγεται πάντα ο υποκειμενισμός και δεν παραγνωρίζεται ένας κίνδυνος:

Η εφαρμογή από τις γυναίκες μεθόδων που έχουν χρησιμοποιηθεί ήδη για την αντρική προσέγγιση της ιστορίας. Όχι πως κάτι τέτοιο είναι ανεξήγητο ή δεν συντελούσε, πιθανά, στην αποκατάσταση μιας μακράς αδικίας, αλλά θα απομάκρυνε από τον στόχο, που δεν μπορεί να είναι άλλος από την αποκατάσταση του ανθρώπου ως ιστορικού υποκειμένου.

Μια νέα, απαλλαγμένη από

φυλετικές κλπ. προκαταλήψεις θεώρησης της ιστορίας των λοιπών κοινωνικών επισημών, όπου στο κέντρο δεν βρίσκεται το ΑΥΤΟΣ αλλά το ΕΜΕΙΣ (αυτή-αυτός) θ' αποτελέσει συνιστώσα οικοδόμησης κοινωνιών, που οι φυλετικές ατομικές κλπ. διαφοροποιήσεις θα είναι πηγή πλούτου της κοινωνικής υπερδομής, όχι αυταρχικές εξουσιαστικές σχέσεις αποκλεισμού και πόριψης.

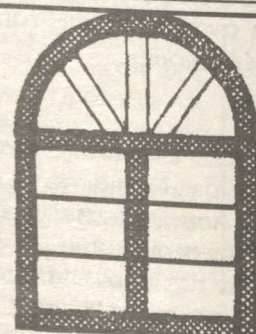
Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλει σημαντικά το σύστημα κοινωνικού φύλου, μεθοδολογίας και ερμηνείας των κοινωνικών φαινομένων που εισήχθη στη φεμινιστική επιστήμη και έρευνα στις αρχές της δεκαετίας τ' 70.

Το Σύστημα Κοινωνικού Φύλου δεν περιορίζεται στις ιστορικο-κοινωνικές καταστάσεις των γυναικών, αλλά ορίζεται ως «το σύνολο κοινωνικά προσδιορισμένων φυλετικών ρόλων, ως και ως σύστημα να διεκδικήσει αιτήματα υναπόσχεσης και ιδεολογικών να παραστήσει που προσδιορίζουν πολιτισμικά το αρσενικό ή το θηλυκό και κατασκευάζουν τις φυλετικές ταυτότητες».

Στο σύστημα κοινωνικού φύλου στηρίζεται και η ενδοφύρουσα έκδοση της «ιστορίας των γυναικών» που έληξε το 1992 στο Παρίσι και ολοκληρώνεται σύντομα με την επιμέλεια των καθηγητών Gevge Daly, Michelle Perrele και Francois Thebad.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ ΜΑΝΤΖΙΑΡΑΣ
ΚΛΙΝΙΚΟΣ
ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΣ - ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ
ΑΝ. ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ

ΝΑΠΟΛ. ΖΕΡΒΑ 19
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 39531

ΤΟΣΩΤΑ
ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ
Γ. ΛΩΤΤΑΣ

80 χλμ. Ιωαννίνων - Αθηνών
τηλ. 93739, FAX (0651) 93561

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΙΑΝΟΥ

ΠΩΣ ΞΕΚΙΝΗΣΑΜΕ

στην εργασία.

ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Η αναγκαιότητα της νέας προσέγγισης προκύ-

1. Η πολιτική του σ.κ. για την οικογένεια καθορίστηκε από δύο παραδοχές:

α) Από την ιστορική και κοινωνική ταύτιση της οικογένειας με τη γυναίκα. Η οικογένεια υπήρξε πάντα ο χώρος των γυναικών. Το ιδιωματικό διαχωρίστηκε από το δημόσιο. Η γυναίκα ορίστηκε στον ιδιωτικό χώρο. Ο άντρας στο δημόσιο.

β) Από την αναγνώριση της εργασίας στην παραγωγή σαν αξία ανδρική, αναγνωρίστη από την ύπαρξη του αρσενικού φύλου.

2. Η μαζική είσοδος των γυναικών στην εργασία υποχρέωσε το συνδικαλιστικό κίνημα να διατυπώσει και να διεκδικήσει αιτήματα υπέρ των γυναικών. Κύρια, σε σχέση με την προστασία της μητρότητας, την άδεια τοκετού, την υγιεινή και ασφαλεία κατά την εγκυμοσύνη στους χώρους εργασίας, τη φροντίδα των παιδιών.

Τα αιτήματα που κατατέθηκαν υπήρξαν σαβάρ. Κινηθήκαν όμως στο πλαίσιο των προηγούμενων παραδοχών.

α) Ότι είναι γυναικεία β) Ότι η εργασία είναι αξία για τον άνδρα

γ) Ότι η παρουσία των γυναικών στο δημόσιο χώρο είναι προσωρινό χρο-

3. Η αντίληψη που διαμορφώθηκε στο συνδικαλιστικό κίνημα δεν αναδείχθηκε την αναγκαιότητα χάραξης πολιτικής για την οικογένεια, αλλά χάραξης μιας πολιτικής που θα διευκόλυνε τις γυναίκες να ανταποκριθούν στους πολλούς τους ρόλους ως εργαζόμενες, μητέρες, νοικοκυρές, δασκάλες των παιδιών, νοσοκόμες των αρρώστων, των ηλικιωμένων. Διότι ο βασικός διαχωρισμός η γυναίκα στον ιδιωτικό χώρο, ο άντρας στο δημόσιο δεν ανατρέπεται με την είσοδο των γυναικών

είναι:

* Στο πλαίσιο της συζήτησης για την αξία της εργασίας, η αξία της οικογενείας.

* Εργασιακές σχέσεις - οικογενειακές σχέσεις.

* Χρόνος - νέα διευθέτηση - περί λογαριασμού του χρόνου απουσίας από την εργασία.

ένα θετικό παράδειγμα.

δ) Να τεκμηριώσει, να προωθήσει, να στηρίξει νομοθετικές ρυθμίσεις.

ε) Να συνεργαστεί με άλλες κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις και κοινωνικούς φορείς για τα ζητήματα της συμφιλίωσης οικογένειας και εργασίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

2. Οι νέες συνθήκες, οι νέες δυσκολίες και δυνατότητες που δημιουργούνται μέσα από την οπτική της επανένταξης του εργασιακού, κοινωνικού, οικογενειακού, και προσωπικού χρόνου, σύνδεσης του δημόσιου και του ιδιωτικού χώρου. Της αμοιβαίας μετατόπισης του κέντρου βάρους αντρών - γυναικών, από το δημόσιο στον ιδιωτικό χώρο, και από τον ιδιωτικό στον δημόσιο, σε μια νέα συνάντηση. Μπορεί να διαμορφώσει και μια νέα αντίληψη για την ανάπτυξη και την απασχόληση όπου το συνδικαλιστικό κίνημα θα διεκδικήσει παράλληλα με τις διεκδικήσεις για ευρωπαϊκό δίκτυο, οδικούς άξονες, υποβαλλόμενες συνδέσεις ενεργείας κ.λπ. «κοινωνικά πλαίσια στήριξης» «αναπτυξιακά προγράμματα» «πόρους» για υποδομές και υπηρεσίες. Υποδομές και υπηρεσίες για τη φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων, των εξαρτημένων από

μων. Υποδομές και υπηρεσίες που:

* Θα απαντούν σε νέες υποδομές ανάγκες.

* Θα δημιουργούν θέσεις απασχόλησης.

* Θα επιτρέπουν τη συμφιλίωση οικογένειας και απασχόλησης για όλες και όλους.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η πολιτική του συνδικαλιστικού κινήματος για την οικογένεια δεν αφορά τις γυναίκες. Δεν είναι γυναικείο ζήτημα. Αφορά τους εργαζόμενους, τις εργαζόμενες, άντρες και γυναίκες. Αν δεν υπάρξουν όμως γυναίκες σε θέσεις ευθύνης μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα, αυτά τα ζητήματα δεν θα αναδειχθούν.

Υποστηρίζω θερμά την ανάδειξη γυναικών σε θέσεις ευθύνης. Η συμμετοχή των γυναικών διευρύνει τις διεκδικήσεις, τους στόχους πάλης, εμπλουτίζει τη δράση του συνδικαλιστικού κινήματος. Συμβάλλει στην ενότητα και στην μαζικοποίησή του. Η συμμετοχή των γυναικών αποτελεί συστατικό στοιχείο της ανανέωσης, της αναζωογόνησης, του εκσυγχρονισμού, της ανασυγκρότησης του συνδικαλιστικού κινήματος.

Η ΦΩΤΕΙΝΗ ΣΙΑΝΟΥ είναι αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας της Γ.Σ.Ε.Ε.

Βιβλιόδεση
ΙΔΕΕΣ

για ένα όμορφο σπίτι

• Λευκά είδη Αμερικής
• Παπλώματα
• Κουρτίνες
• Υφάσματα Επιπλώσεων

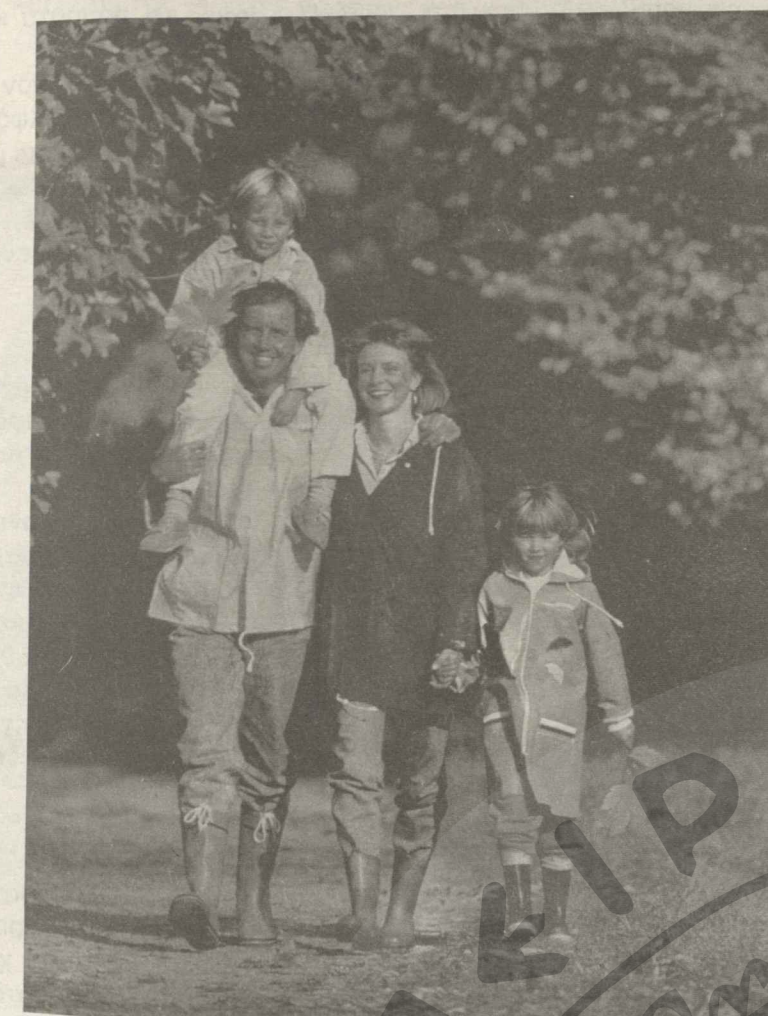
Τσιρίγλη 4 (Εμπορικό Κέντρο) τηλ. 73400 Ιωάννινα

ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Πάντα το πρώτο όνομα στο ανδρικό και γυναικείο παπούτσι

Ποιότητα και γούστο
15 χρόνια κοντά σας

Καπλάνη 4 Γιάννενα τηλ. 23748

♦ Δ
τα τελε
στοιχεί
Οργανι
νελλήν
νε πρό
1000 κ
ανά 10
γίων σ
μηλό σ
Με
στημα
1962 φ
Αντ
σεις. Τ
τοίκου

—Πώς διάλεξες το επάγγελμα του οικοδόμου;

Καταρχήν δεν πιστεύω ότι υπάρχουν άνθρωποι και γυναίκες επαγγελματίες. Πιστεύω και έχει αποδειχτεί άλλωστε ότι οποιαδήποτε δουλειά μπορεί να την κάνει μία γυναίκα ακόμα και αυτές που θεωρητικά τις κάνουν μόνον οι άνδρες. Και ο χώρος της οικοδομής δεν είναι και τόσο σκληρός όσο φαίνεται. Όποια δουλειά κι αν κάνεις κουράζεσαι. Αν όμως την αγαπάς πραγματικά φροντίζεις, βρίσκεις τρόπο να την κάνεις πιο εύκολη. Η συγκεκριμένη δουλειά (τοποθετήσεις πλάκιδων) με είχε δελε-

ήθηκ
στην
λείψ
ταν
οργ

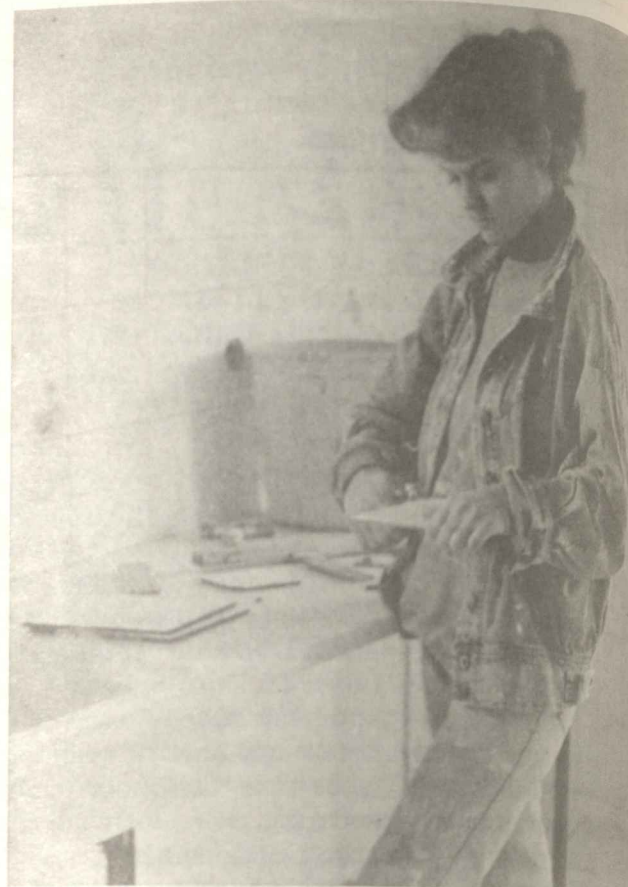

άσει από μικρή όταν παρακολούθουν τον πατέρα μου να δουλεύει. Γι' αυτό όταν αποφάσισα να σταματήσω το σχολείο (διότι δεν το έβλεπα σαν επαγγελματική διέξοδο θεωρούσα χάσιμο χρόνου τόσα χρόνια στο Λύκειο και μετά στο Πανεπιστήμιο και στο τέλος να ήμουν μια άνεργη πτυχιούχος όπως χιλιάδες άλλα παιδιά) δεν διάλεξα να ακολουθήσω το επάγγελμα του πατέρα μου. Όλοι μας θέλουμε να κάνουμε κατ

Πανεπιστήμιο, το μόνο κορίτσι στην οικογένεια (έχω άλλα 3 αδελφάκια, αγόρια), ήθελε όπως και όλοι οι γονείς για τα παιδιά τους το καλύτερο για μένα. 'Όταν είδαν όμως ότι επέμενα πάρα πολύ στις αποφάσεις μου, με άφησαν να κάνω ό, τι θέλω και με στρίβειαν πάρα πολύ όπως κάνουν και σήμερα. 'Όσον αφορά την κοινωνία της πόλης μου, στην αρχή φαινόταν καθαρά στα μάτια τους η έκκλησή τους η επιφυλακτικότητα

ρή και δε μπορούμε να δούμε τη γυναίκα να δουλεύει στη οικοδομή, να είναι υδραυλικός, ηλεκτρολόγος, ελαιοχρωματιστής και ένα σωρό άλλα επαγγέλματα που ανήκουν στον οικοδομικό κλάδο. Επιτέλους, δεν είμαστε γλαστρές. Και έχουμε αποδείξει ότι όπου κι αν μπούμε σ' οποιοδήποτε χώρο τα έχουμε καταφέρει.

— Πώς τα κατάφερες και
βγήκες πρόεδρος του συνδι

«αυτό που κάνω το θέλω
και δεν ήταν ένα καπρίτσιο
της ηλικίας»

ΚΑΤΟΥ;

Σ' αυτό το ερώτημα πιο αρμόδιοι για ν' απαντήσουν είναι οι συνάδελφοί μου. Για πρώτη φορά στην ιστορία του συνδικάτου Οικοδόμων Ν. Ηλείας βγήκα ομόφωνα πρόεδρος. Είδαν σε μένα τη αγωνιστικότητα και την έντονη μαχητικότητα για τα προβλήματα μας. Η νίκη στις εκλογές του συνδικάτου μας είναι ταυτοχρόνα και νίκη όλων των συναδέλφων μου. Δεν πτοήθηκαν από το γεγονός ότι ήμουν γυναίκα. Απόδειξαν ότι είναι δημοκρατικοί και παράλληλα ότι γι' αυτούς δεν υπάρχουν ταμπού πάνω στο θέμα της ισοτιμίας των δύο φύλων. Ο απολογισμός μου ένα χρόνο μετά έχει μόνο θετικές αντιδράσεις. Κανέναν δεν ενόχλησε το γεγονός ότι ήμουν γυναίκα πρόεδρος ενός σωματίου με 1.800 μέλη, όλοι άνδρες. Συνεργάστηκαν μαζί μου χωρίς κανέναν ενδοιασμό και τους ευχαριστώ γι' αυτό. Άλλωστε δεν τους απογοήτευσα, ούτε τους διέφευσα σ' αυτή τους την εμπιστοσύνη που έδειξαν προς το πρόσωπό μου. Αλλά ούτε πρόκειται και γω να τους απογοητεύσω. Η στάση η δική τους μου δίνει δύναμη να συνεχίσω με ακόμα μεγαλύτερο αγώνα και πείσμα.

— Ποιά η γνώμη σου για τον συνδικαλισμό;

Δυστυχώς, το Σ.Κ. βρίσκεται σε μεγάλη κρίση. Κρίση που εμφανίζεται με την απομαζικοποίησή του, τη μείωση της κοινωνικής του αξιοπι-

στίας. Και αυτό οφείλεται στον υψηλό βαθμό κομματοποίησης του. Και στην τεχνικά κακή λειτουργία των παρεμβάσεων του. Η πομπή από τη συνδυαστική στήλη λειτουργεί με ποκατάστατα των κομμάτων. Οι παραπομπές έχουν τον μέγεθος της ζήτησης και του εχέου οδηγούνται στη την αρέσκεια. Και γιατί αποτελούν το μέγεθος από το οποίο προκύπτουν οι κομματικές εντολές. Αλλά, λαμβανόμενες από επόμενα νομοσυνδικαλιστικά κόμματα, θεωρείται παράκατάρθωση να περάσει από φαρμάσιο πιο πιστή των ματικές εντολές. Αυτές δεικνύονται, προβάλλονται, βάλλεται στις εντολές και γιγασίες. Κι έτσι παραίτηται το φαινόμενο της σπιστίας κριβία στην πομπή. Τα μέλη της κάθε πομπής και από τον απλό εργάτη. Το θέμα είναι όμως να νομμε τώρη. Κάποιοι έχουν διασπασμένο σκυμμένο κεφάλι, και μπορούν να περουν από διασπαστικό και πολιτικό νομοσυνδικαλιστικό βάρος της εργασίας. Βα πρέπει, επιτέλους, να πάμε αυτή τη πομπή, για να δοθεί ένα νόμιμο, αρκούμενο, αντικαταπομπισμένο μεν, ματικοποιημένο, το οποίο όμως δεν θα εξυμνεί τις κομματικές συμφέροντες, αλλά θα προωθεί και θα ασπάζεται το γενικό συμφέρον των εργαζομένων και θα ναι σε θέση να επιβάλει κρίσεις που ενόπτιοι στην πολιτική και αντιστεμένοι στην λιτική της κάθε κυβέρνησης.

Αντις τις ημερες
θα χρειαστει
ρα βγειτε
για δωρα...

Ίσως σας βοηθήσουν
 οι επόμενες
 σελίδες μας...

Χαρούμενα Χριστούγεννα

κι αν
σας χτυπήσουν
απρσιδοποίητα
την
πόρτα.....
αυρίζτε!
θα είναι για τα
κάλαρτα!!

Χρόνια Πολλά

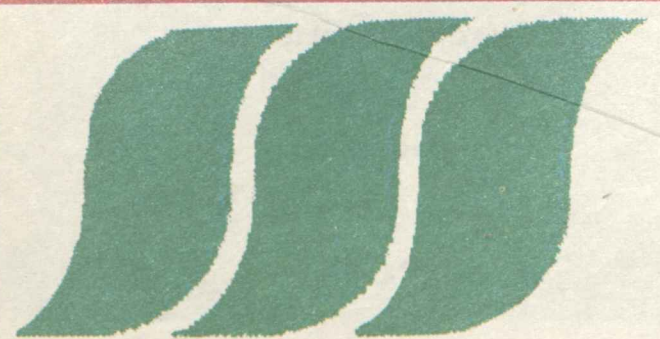
Ο πρόεδρος,
τα μέλη του Δ.Σ.
και οι εργαζόμενοι
τον πνευματικού κέντρου
του Δήμου Ιωαννιτών

σαι εόχονται:
**Χαρούμενο
και Δημιουργικό
το 1995**

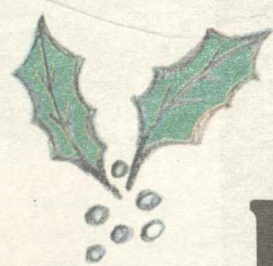
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ο πρόεδρος,
τα μέλη του Δ.Σ.
και οι εργαζόμενοι
σαι εόχονται
**χρόνια πολλά
και εορτασμένο
το Νέο Έτος**

*χρόνια
πολλά*

Για super αγορές, super ποκίλια,
super οικονομία,

**SUPER MARKET
ΕΝΩΣΗ**

πραγματοποιώντας τις αγορές σας στο δικό σας κατάστημα
το μεγαλύτερο στη Δυτική Ελλάδα,
με άνετο πάρκινγκ,
τα χρήματά σας μένουν στο τόπο σας.

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

*χαρούμενοι γιορτές
εορτασμένο το 1995*

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΕΙΟΥ 9-11
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΑΠΗΤΩΝ «ΜΕΚΚΑ»

μεγάλες προσφορές
*Χρόνια πολλά
εορτασμένο το 1995*
Παύλου μελά 22 Δίπλα στο ΙΚΑ
τηλ. 20.478

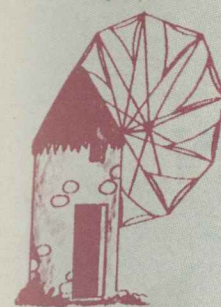
ΒΙΟΜΠΕΤΟΝ ΑΒΕΕ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΩΨΙΑΔΗΣ

*σας ευχόμαστε
χρόνια πολλά
ειρηνικό
και χαρούμενο
το 1995*

Πυρσινέλλα 16 τηλ. 31175, 91704
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ανεμόμυλος

Εργαστήρι
έκφρασης
και δημιουργικής
ασασχόλησης
του παιδιού
Τζαβέλλα 4 Ιωαννίνα

ο Ανεμόμυλος στέλνει
ευχές σ' όλα τα παιδιά
για χαρούμενες διακο-
πές κι ευτυχισμένο και
δημιουργικό το 1995

♦ εκπαιδευτικά προγράμματα ♦
στη διάρκεια των διακοπών από τον Ανεμόμυλο.
υπεύθυνη προγραμμάτων ΓΙΩΤΑ ΝΑΤΣΗ
πληροφορίες στα τηλ. 38912- 79606

BOSCH

ΕΝΤΟΙΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

Γ. ΛΑΔΙΑΣ - Α. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ

χρόνια πολλά

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 80-82 ΕΡΓΟΣ. 37783
Τ.Κ. 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΕΚΘΕΣΗ 71571

ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΚΩΤΣΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ
ΕΜΠΟΡΙΑ

Ναπολέον Ζέρβα 87, Πλατεία Ομήρου, 45332 Ιωάννινα
Τηλ.: 0651-33310, Φαξ: 0651-33310

ΜΕΧΡΙ 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ!

Ασυναγώνιστες προσφορές για έναν
ευχάριστο και υγιεινό ύπνο.

ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ &
ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΑΠΟ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ

Επιπλοποιός Γραφείο Χ. Σεφεριάδη - Διακοσμητικό Χρυσόστομο 'ΑΝΑΛΥΣΗ'

DESIGNER GRAD.

Σπύρου Λάμπρου 22 β. 45 333-Ιωάννινα, Τηλ.: 0651-30 910

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΜΕΛΕΤΗ ΧΩΡΟΥ

Διακοσμήσεις:
καταστημάτων
εστιατορίων
μπαρ
γραφείων
κατοικιών
Σχεδιασμός επίπλου

Εταιρική ταυτότητα
(σήμα-λογότυπο)
Αφίσσες (Posters)
Διαφημιστικά φυλλάδια
(Prospectus)
Διαφημίσεις τύπου
Επιμέλεια βιβλίων,
συγγραμμάτων
Επιστημονικά σχέδια
Εξώφυλλα
Διαφάνειες (Slides)
Μελέτη πινακίδων
Σήμανση

Καλές γιορτές!

Ευχαριστώ
όλους τους πελάτες
για την προτίμηση και
την συνεργασία τους
Χρ. Σεφεριάδη

Το 1/3 της ζωής μας περνά στο κρεβάτι. Αυτό σημαίνει ότι
το υπνοδωμάτιό μας αξίζει νάναι το β' σαλόνι του σπιτιού μας.
Διαθέτουμε κρεβατοκάμαρες και ανατομικά στρώματα της
κατ' αποκλειστικότητα

**MEDIA
STROM**

Εισάγουμε οι ίδιοι από Γερμανία:

Κρεβάτια με τηλεκοντρόλ τελευ-
ταίας τεχνολογίας, με σφραγίδα
ελέγχου της T.U.V., ιδιαίτερως

χρήσιμα σε άτομα με ειδικές

ανάγκες, ονειρεμένα παπλώματα της

βαμβάκι, μαλλί, συνθετικό, πούπουλο,

μετάξι. Πετσέτες "φροϊτέ" της εταιρίας:

Μεγάλη ποικιλία από υφάσματα επιπλώσεων,

κουρτίνες, σεντόνια, κουβέρτες, παπλωματοθήκες

με τις υπογραφές των κορυφαίων εταιριών:

ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ο Δήμαρχος
και το Δημοτικό Συμβούλιο
σας εύχονται

χρόνια ποδιά

και

εορτασμένο το Νέο Έτος

Χορμωτική

PRESTIGE

*Σας ευχόμαστε Χρόνια ποδιά
και εορτασμένο το 1995*

Γρηγορίου Σακκά 10 - Ιωάννινα
Τηλ. 76.434

Pavillon

*χρόνια ποδιά
εορτασμένο το 1995*

ΠΛ. ΠΑΡΓΗΣ 2
Π. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ 43 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

RESTAURANT
«ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ»

Μεσημέρι-βράδυ μαζί, σ' ένα ζεστό
οικογενειακό περιβάλλον
με εκλεκτά γεύματα και απαλή μουσική

Ι. ΓΚΟΓΚΟΣ - Δ. ΛΙΟΝΤΟΣ
«ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ»

Χρόνια ποδιά

50 χιλ. Εθν. Οδού Ιωαννίνων-Κονίτσας
(Αγ. Ιωάννης) - Τηλ. 61.465 - 62.535

FERENTINO

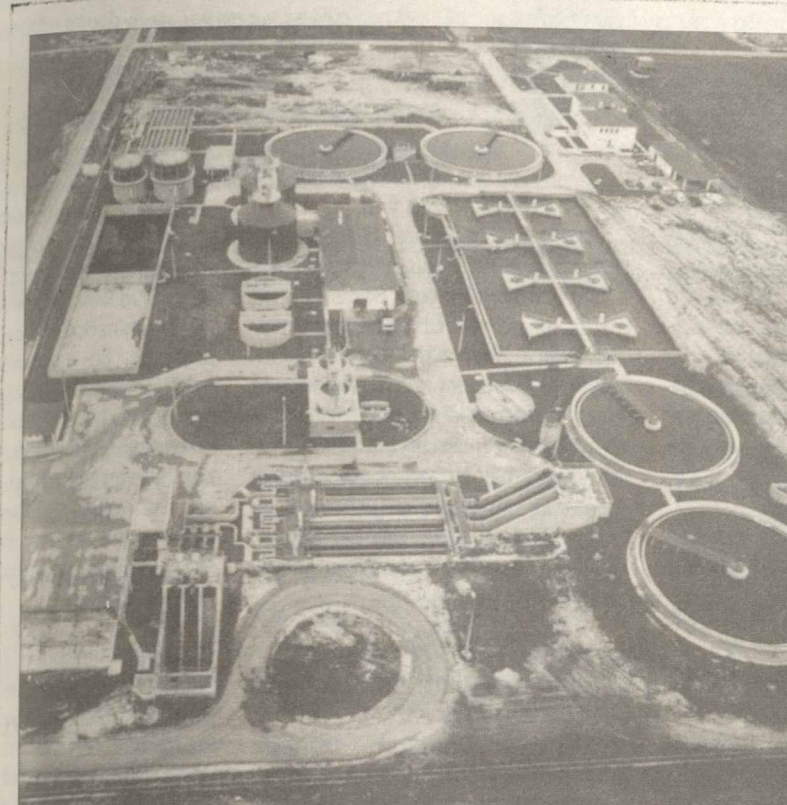
maglieria

«τα πλεκτά που αγαπώ»

*χρονιά
ποδιά*

α) ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΑΓΧΙΑΛΟΥ & ΠΡΕΒΕΖΗΣ 89-91 - Τ.Κ. 104 43
ΑΓΙΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛΕΦ. 5125036 - 5131942
β) ΥΠΟΚ/ΜΑ: Ι. ΦΩΚΑ & ΕΚΑΒΗΣ 34 ΓΑΛΑΤΣΙ ΤΗΛ. 2130188
γ) ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ 6-10 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ 73600
δ) ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΔΥΡΡΑΧΙΟΥ 3 ΑΓΙΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΛ 5125036

Η
ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
σας εύχεται
*χρόνια
ποδιά*

Δ Ε Υ Δ Ι

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΥ

**ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**Ε.Γ.Ε.****Φεμινιστική σοσιαλιστική οργάνωση**

Την Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου, συστάθηκε σε σώμα η Δ.Ε. της Ε.Γ.Ε. του παρόντος Γιαννίνων, που εξελέγη στις 30 Νοεμβρίου και απαρτίζεται από τις φίλες:

Λένα Μαργαριτίδου, πρόεδρος
Δώρα Γκουργκούλη, αντιπρόεδρος
Σούλα Χασάπη, γενική γραμματέας
Ανθή Παπαχρήστου, ταμίας
Ρίκη Σκανδάλη, Αμαλία Γαϊτανίδου, Άρτεμη Τζάλλα, Σοφία Δήμου, και Νίνα Ναθαναήλ, μέλη.

Της ΕΛΕΝΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΔΟΥ

4. Ο αγώνας για τη θέσπιση μέτρων εκ μέρους της πολιτείας για την μητρότητα και την ανατροφή των παιδιών με στόχο να παύσουν να αποτελούν αιτίες και πρόφαση για την οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική περιθωριοποίηση της γυναίκας.

5. Η συνειδητοποίηση της λαϊκής μας παράδοσης και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ο εντοπισμός και η επισήμανση της πολιτιστικής μας αλλοτρίωσης.

6. Η ανάπτυξη της γυναικείας δημιουργικότητας και η αξιοποίη-

ση γυναικείας σε όλα τα επαγγέλματα με ίσους όρους με τον άντρα, σε όλα τα επίπεδα ιεραρχίας και οργάνωσης της παραγωγής.

* Συνεργασία σε διεθνές επίπεδο με άλλες γυναικείες οργανώσεις και οργανισμούς με παρόμοιες σκοπούς.

Οι μέχρι σήμερα αγώνες της απέφεραν σημαντικά αποτελέσματα.

Σε θεσμικό - νομοθετικό επίπεδο με:

* Την υιοθέτηση και την υπο-

πέναντι στον εαυτό της.

στον σύντροφό της, τα παιδιά της, τους συγγενείς της.

* Η απήχηση των θέσεων της Ε.Γ.Ε. είχε σαν αποτέλεσμα την εξαπλώση και εδραίωση της ο' όλη την Ελλάδα και την επικράτηση της στο χώρο του γυναικείου κινήματος. Επίσης στον ευρωπαϊκό και τον παγκόσμιο χώρο η συμβολή της ήταν σημαντική, αφού πολλές από τις θέσεις της υιοθετήθηκαν από πολλά ευρωπαϊκά γυναικεία κινήματα.

* Στο να δημιουργηθούν περισσότεροι παιδικοί σταθμοί.

* Στο να μετέχουν περισσότερες γυναίκες στα Κ.Α.Α.

* Στο να υπάρχουν σήμερα γυναίκες ικανές να στελεχώσουν επιχειρήσεις, να καταλάβουν υπεύθυνες θέσεις, να διεκδικήσουν θέσεις που μέχρι σήμερα ήταν απρόσιτες ο' αυτές.

Η Ε.Γ.Ε. ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Το τοπικό παράρτημα της Ε.Γ.Ε. ιδρύθηκε το 1979. Είναι ένα παράρτημα ζωντανό, που προσέφερε πολλά στον γυναικείο πληθυσμό της πόλης πάνω στα θέματα ισότητας, υγείας, εκπαίδευσης των γυναικών.

* Συνέβαλε στη δημιουργία παιδικών σταθμών, στελέχωσε το τοπικό γραφείο ισότητας της Νομαρχίας, μέσα από το οποίο είχε πολλές παρεμβάσεις στα δρώμενα, τόσο στην πόλη, όσο και στην υπαίθρο.

* Οργάνωσε ομιλίες πάνω σε θέματα που αφορούν τις γυναίκες (υγεία, κάπνισμα, απασχόληση, εργασιακές σχέσεις, αμβλώση, βία).

* Συμμετείχε ενεργά σε συλλλητήρια και πορείες για την ειρήνη (Ακτίο).

Το πλούσιο αυτό έργο θα συνεχίσει και η νέα Δ.Ε. του παρόντος Γιαννίνων, που σκοπό της έχει να διευρύνει τις δραστηριότητες του παραρτήματος με τη δημιουργία ομάδων που αφορούν στην εργασία, στην παιδεία, στην κοινωνία, στην πολιτική.

Θα συνεργαστεί σε τοπικό επίπεδο μαζί με τις άλλες γυναι-

Μοχλός δράσης και κοινωνικής παρέμβασης του γυναικείου κινήματος

κείες οργανώσεις, με συνειδητοποιημένους πολίτες, ώστε να καταργηθούν οι αδικίες σε βάρος των γυναικών και των παιδιών.

Σε επίπεδο Νομαρχίας και Νομαρχίας, θα έχει ενεργό ρόλο στα δρώμενα, παρεμβαίνοντας δυναμικά στο έργο τους, ώστε να καταστεί σημαντικός παράγοντας της κοινωνικής ζωής της πόλης και να παιδεί καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία των θεσμών και στην αλλαγή της θέσης της γυναίκας.

Με τον αγώνα του, που θα έχει μορφή καθημερινής δράσης θα επιδιώξει να πεισθούν οι φορείς της πολιτικής εξουσίας να υιοθετούν όλο και περισσότερα το γυναικείο δυναμικό, κάνοντας έτσι ένα σημαντικό βήμα προς την ισόρροπη ανάπτυξη του τόπου μας.

Οι ενέργειές του θα επικεντρωθούν και στην ευαισθητοποίηση των νέων γυναικών (νεολαίας) των οποίων η συμμετοχή σε Γ.Ο. είναι ανύπαρκτη, με εναλλακτικές ομιλίες και σεμινάρια. Επίσης, θα προσπαθήσει να έρθει σε επαφή με τις γυναίκες της υπαίθρου, να τις ενημερώσει πάνω σε θέματα αντισύλληψης, οικογενειακού προγραμματισμού, υγείας, θέματα ισότητας, νόμου που αφορούν την εργαζόμενη γυναίκα, την αγρότισσα και τα δυνατότητες που τις παρέχονται.

Θα προσπαθήσει να έρθει σε επαφή με το Πανεπιστήμιο, ώστε να συνεργαστεί με αυτό να προωθήσει τους σκοπούς του.

Επίσης στις άμεσες προτεραιότητές του, είναι να επιτύχει συνεργασία με την ομάδα Γυναικών Σπουδών του Α.Π.Θ., ώστε να δημιουργηθεί και στην πόλη μια τέτοια ομάδα που οργάνωσε δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την οργάνωση ελεύθερων θεμάτων που απαντούν των γυναικών θεμάτων (Νομικά, Παιδαγωγικά, Γλωσσολογικά, Οικονομικά, Ιστορικά, θέματα Αρχαϊκής, Ψυχολογίας).

5. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

«Μια παλιομοδίτικη ιστορία που ξετυλίγεται σαν μαγευτικό παραμύθι, χάρη στην αφοσίωση και τη λαχτάρα των ηρώων προδίδων που αντιστέκονται στον αμελίκτο χρόνο παραμένοντας καρτερικά την προοπτική του μεγάλου έρωτα. Γιατί υπήρχε μια εποχή που η αγάπη αγρούσε να βρει.»

4. Κι ένα γνωστό κλασικό βιβλίο που δεν θα μπορούσε να λείπει από τις προτάσεις μας: **Αντών Τσέχωφ «Οι τρεις αδελφές»** Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ.

Βιβλία που σας προτείνουμε

Το βιβλίο είναι συνδεδεμένο με τον ελεύθερο χρόνο. 'Ισως γι' αυτό διαβάζουμε τόσο λίγο. Στις γιορτές πάντα έχουμε την ελπίδα ότι θα βρούμε λίγο χρόνο να χαθούμε μέσα στις σελίδες ενός βιβλίου.

Να ξεφύγουμε από τα καθημερινά, τα πεζά και τα τόσο ενοχλητικά στοιχεία της καθημερινότητας, ν' αφήσουμε τη φαντασία μας ελεύθερη να τρέξει μαζί με τους ήρωες του συγγραφέα, στο δρόμο της δικής του σκέψης, για να μπορέσουμε ν' αντικρύσουμε ορισμένες καταστάσεις με άλλο μάτι, από άλλη γωνιά, για να κατορθώσουμε να σκεφτούμε διαφορετικά. Αυτό νομίζω ότι είναι το πιο σημαντικό απ' όλα.

Στις αναγνώστρες και στους αναγνώστες της εφημερίδας μας θα κάνουμε ορισμένες προτάσεις για βιβλία, με την ευχή να περάσουν κάποιες ήμερες, ευχάριστες και κυρίως ανθρώπινες ώρες.

1. Δεκα ιστορίες από τη **Σοφία Ζατέλη** με τον τίτλο: «Με το φως του λίκου επανέρχεται». Εκδόσεις Κάπνισμα.

2. Από τη **Λένα Δουκίδου** το μυστήριο «Πάντα λίγο κρύα». Εκδόσεις Εξάντας.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

3. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

«Μια παλιομοδίτικη ιστορία που ξετυλίγεται σαν μαγευτικό παραμύθι, χάρη στην αφοσίωση και τη λαχτάρα των ηρώων προδίδων που αντιστέκονται στον αμελίκτο χρόνο παραμένοντας καρτερικά την προοπτική του μεγάλου έρωτα. Γιατί υπήρχε μια εποχή που η αγάπη αγρούσε να βρει.»

4. Κι ένα γνωστό κλασικό βιβλίο που δεν θα μπορούσε να λείπει από τις προτάσεις μας: **Αντών Τσέχωφ «Οι τρεις αδελφές»** Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ.

5. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

6. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

7. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

8. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

9. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

10. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

11. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

12. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

13. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

14. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

15. Από τη **Λίλη Ζωγράφου**: «Η αγάπη άργησε μια μέρα.» Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Είναι βέβαιο ότι το βιβλίο αναφέρεται σε καταστάσεις, σε συναισθήματα και συμπεριφορές που είναι γνώμες σε όλες μας.

**ΓΙΟΚΟΝΤΑ ΜΠΕΛΙ
Η ΓΥΝΑΙΚΑ
ΦΩΛΙΑ**

Φ.Ν

**ακόμη σας προτείνουμε
γυναίκες που γράφουν για τις γυναίκες**

Φακίνου Ευγενία. «Η Μερόπη ήταν το πρόσημο» Καστανιώτης

Ιωάννα Καρατζαφέρη: «Χαμόγελο στο Χάρο» Καστανιώτης

Τατιάνα Γκρίση, Μιλίτς: «Στο δρόμο των Αγγέλων» Καστανιώτης

Μαργαρίτα Λιμπεράκη: «Τα Δένδρα» Καστανιώτης

Καρακατσάνη Ρούλα. «Φεγγαριστήκανε στα ταμπανά» Λιβάνης

Ζλάτα Φιλιππίδης: «Το ημερολόγιο της Ζλάτα» Λιβάνης

Εύα Ομηρόλη: «Αναλόγητοι του Έρωτα» Λιβάνης

Ζωγράφου Λίλη. «Η αγάπη άργησε μια μέρα» Αλεξάνδρεια

Φρανσουάζ Ντορέν «NINH»

Ζαχαρόπουλος

Τόνου Μόρισον. «Τζαζ» Νεφέλη: Καστανιώτης

Μπέτι Μαχμούντι. «Για την Αγάπη ενός παιδιού» Ψυχογιός

Παλιές εκδόσεις

Γιοκόντα Μπέλι. «Γυναίκα Φωλιά» Σύγχρονη Εποχή:

Βιρτζίνια Γουλφ. «Τα χρόνια» Σύγχρονη Εποχή

Ζερμαίν Μαμαλλάκη. «Αφίονι» Σύγχρονη Εποχή

Μ. Γουέμπ. «Ακριά φαρμάκι» Νεφέλη

«Επτά για ένα μυστικό» Νεφέλη

«Περσινή αρραβωνιαστί» Καστανιώτης

Φάνινου Ευγενία. «Ζαχαρή στην άκρη» Καστανιώτης

«Εβδομο ρούχο» Καστανιώτης

Ρέα Γαλανάκη. «Θα υπογράψω Λούι» Άγρια

Ιζαμπέλ Αλιέντε «Σπίτι πνευμάτων», «Το πουρ-βίνο σχέδιο» Ωκεανίδα

Ροζαμόντ Πιλτσέρ. «Ψάχνοντας για κοχύλια», «Σεπτέμβρης» Ωκεανίδα

Κινιζέ Μουράτ. «Της νεκρής ηριγλίτσας» Ωκεανίδα

Φρανσουάζ Ντορέν. «Μονά κρεβάτια», «Κόρακες και Αλεπούδες» Δωρικός

Εκδόσεις 1994: Ωκεανίδα
Αρένα Ντουγκού. «Μια γυναίκα χωρίς όνομα» Ωκεανίδα

Εσκεβίλ Λάουρα. «Σαν νερό για ζεστή σοκολάτα» Ωκεανίδα

Μαρούφ Αμίν. «Ο πρώτος αιώνας μετά τη Βεατρίκη» Ωκεανίδα

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

Ντόρα Γιαννακοπούλου «Πρόβα νυφικού» Καστανιώτης

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η Ε.Γ.Ε.

Η Ε.Γ.Ε. είναι μια φεμινιστική σοσιαλιστική οργάνωση που εξέφρασε την ανάγκη της Ελληνίδας, για αναβάθμιση σε υπεύθυνο άτομο. Ιδρύθηκε το 1976 και οργάνωσε 120 παραρτήματα και 30 πυρήνες σε κάθε γωνιά της Ελλάδας.

Σκοποί της είναι:

1. Ο αγώνας για τη δημιουργία μιας κοινωνίας ισότητας και ελευθερίας στην οποία γυναίκες και άνδρες θα έχουν ίσες ευκαιρίες, ίσα δικαιώματα, ίσες ευθύνες.

2. Η διαφύση και εκπαίδευση των γυναικών για να συνειδητοποιήσουν τα αίτια της καταπίεσης και εκμετάλλευσής τους που οφειλόνταν στην Πατριαρχία και τον Καπιταλισμό και να αγωνιστούν για την απελευθέρωσή τους.

3. Η ανάπτυξη της αλληλεγγύης, αλληλοβοήθειας και αλληλοεκτίμησης ανάμεσα στις γυναίκες, ώστε να πετύχει ο αγώνας τους για ίση συμμετοχή με τους άνδρες στον οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα της Κοινωνίας.

ση της γυναικείας δημιουργίας σε όλες τις μορφές.

7. Η ανάπτυξη δεσμών φιλίας, συνεργασίας και κατανόησης μεταξύ των γυναικών όλου του κόσμου και ιδιαίτερα με τις γυναίκες του Τρίτου Κόσμου.

8. Η συμμετοχή στον αγώνα για την εξασφάλιση της εθνικής ανεξαρτησίας, την περιφρούρηση της δημοκρατίας και της ειρήνης, την κατάκτηση της κοινωνικής απελευθέρωσης.

Οι τρόποι με τους οποίους πραγματοποιήσε και πραγματοποιεί καθημερινά τους σκοπούς της είναι:

* Οργάνωση των γυναικών στην υπαίθρο και πόλη.

* Οργάνωση ομάδων μελέτης και έρευνας των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και ιδιαίτερα οι αγρότισσες, οι νοικοκυρές και οι εργάτριες.

* Χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, οργάνωση σεμιναρίων και συνεδρίων, προβολή ταινιών, έκδοση εντύπων.

* Ίδρυση βιβλιοθήκης

* Έρευνα πάνω στα προβλήματα που απασχολούν τις εργαζόμενες γυναίκες, έχοντας σαν τελικό σκοπό τη συμμετοχή της

χρώση εφαρμογής πολλών αιτημάτων της σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο (Οικογενειακό Δίκαιο).

* Τη διαμόρφωση θεσμών, νομοθετικών πλαισίων, μέτρων για τη δυνατότητα συμμετοχής της γυναίκας στην εργασία, στην παιδεία, στην κοινωνία, στην πολιτική.

* Την θέσπιση, σε επίπεδο Πολιτείας, φορέων για την εφαρμογή και την προώθηση των αρχών ισότητας.

* Την άσκηση κοινωνικής πολιτικής με την διεύρυνση των έργων κοινωνικής υποδομής για τη νεολαία και την τρίτη ηλικία.

* Τη συμμετοχή των γυναικών στα Κ.Α.Α. (Κυβέρνηση, Ψηφοδέλτια κομματικών - δημοτικών συνδυασμών, κόμματα) με διασφάλιση της συμμετοχής της (ποσοτώσεις κ.λπ.) στα καταστατικά των κομμάτων.

Συνέβαλλε ουσιαστικά:

* Στη διαμόρφωση αντιλήψεων και προκαταλήψεων για τους ρόλους, τις δυνατότητες και τις ικανότητες της γυναίκας.

* Στο να αναθεωρήσει η γυναίκα πρότυπα που άλλοι είχαν προδιαγράψει για εκείνη και να διαφοροποιήσει τη στάση της α-

ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ & ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ
αναγνωρισμένη από το κράτος
ΜΚΑ ΑΓΓΕΛΟΥ 6
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 453 32
79 880
72 057

Λειτουργούν τα τμήματα:

- Κλασικό Μπαλέτο
- Σύγχρονος Χορός - Jazz
- Μουσικοκινητική Αγωγή
- Σύστημα ORFF - Μουσική DALCROZE
- Αυτοσχεδιασμός
- Χορογραφία
- CARACTERE
- Ελληνικοί και Ξένοι Λαϊκοί Χοροί
- Ρυθμική Γυμναστική
- Ειδικά Τμήματα για τη Γυναίκα
- AEROBIC - STREICHING

ΜΑΙΡΗ ΓΟΥΕΜΠ**Επτά για ένα μυστικό**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΤΑΖΙΑ ΧΑΤΖΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

συμβουλές
από τη
διαπολόγο μας

ΒΙΤΑΜΙΝΗ C, Η ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΗ!

Πολλές έρευνες έχουν αποδείξει ότι μετά από καταστάσεις, όπως εμφράγματα του μυοκαρδίου ή χειρουργικές επεμβάσεις, υπήρξε άμεση πτώση της βιταμίνης C στον οργανισμό των ασθενών.

Επίσης έχει μελετηθεί η τεράστια προσφορά της βιταμίνης C στην επούλωση κάθε είδους πληγής ή εγκαύματος. Αυτό θέβαια έχει να κάνει με τη σχέση της C στη σύνθεση του κολλαγόνου.

Η C ενισχύει επίσης την άμυνα του οργανισμού, αλλά και την σύνθεση ορισμένων στερεοειδών στο φλοιό των επινεφριδίων, με συνέπεια την αντιμετώπιση των παραπάνω καταστάσεων. Κάτω λοιπόν από τέτοιες καταστάσεις, συνιστάται η λήψη 1.000 mg C.

Όμως έχει παρατηρηθεί και άλλη μια ιδιότητά της, αυτή που περιορίζει στον οργανισμό την τοξικότητα των ρύπων που προκαλούνται από τα καυσάκια των αυτοκινήτων, αλλά και τις τοξικές ουσίες του περιβάλλοντος. Αυτό συμβαίνει, επειδή ενισχύει τους μηχανισμούς της άμυνας του οργανισμού, κυρίως μέσω των αντιοξειδωτικών της ιδιοτήτων, με την αδρανοποίηση, έως ένα βαθμό των ελευθέρων οξειδωτικών ριζών που θρίσκονται στους ρύπους της ατμόσφαιρας, και μάλιστα στις τοξικές ουσίες των καυσαερίων.

Με άλλα λόγια μεγάλες δόσεις βιταμίνης C συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του σωματικού άγχους, που προκαλείται από τραυματισμούς, εγκαύματα, χειρουργικές επεμβάσεις και εμφράγματα! Μάλιστα ο προστατευτικός ρόλος της σε άτομα που εκτίθενται σε τοξικές ουσίες, όπως οι καπνιστές είναι πολύ σημαντικός.

Τη βιταμίνη C μπορείτε να την αναζητήσετε στα φρέσκα φρούτα ιδίως στα εσπεριδοειδή και τα λαχανικά.

ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΕΥΑΓ.
ΚΑΠΟΓΛΟΥ
κλινικός διατολόγος -
διατροφολόγος

Για να σας δώσουμε υπεύθυνες απαντήσεις στο πρόβλημά σας, στείλτε στην εφημερίδα για την Διατολόγο, το πρόβλημά σας, την ηλικία, βάρος, επάγγελμα, ύψος, τροφικές προτιμήσεις ή απέχθειες, τύπος γευμάτων.

Τα φντα μας

Ποϊνσέττια
Euphordia ή poinsettia
pulcerrima oiu Eurhordiaceae

I. Γενικά

Στη χώρα μας είναι περισσότερο γνωστό σαν «Αλεξανδρινό». Τα άνθη του είναι μικρά χωρίς καλλωπιστική αξία. Τα καλλωπιστικά μέρη είναι τα τροποποιημένα φύλλα «βράκτια» που έχουν κυρίως έντονο κόκκινο χρώμα και περιβάλλουν τα άνθη στην κορυφή κάθε βλαστού. Έχει γίνει το σύμβολο των Χριστουγέννων στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και Αμερικής.

Σε μας καλλιεργείται και έξω στον κήπο στα Νότια μέρη της χώρας. Ανθίζει τέλος Φθινοπώρου - αρχές Χειμώνα. Κατάγεται από την κεντρική Αμερική.

II. Πολλαπλασιασμός.

Πολλαπλασιάζεται με επάκρια μοσχεύματα.

III. Απαιτήσεις στο περιβάλλον

— Θερμοκρασία το Χειμώνα 14-16ο C

Την υπόλοιπη περίοδο 20-24οC

— Σχετική υγρασία κανονική 50-70%

— Φως: Πλήρης ένταση του φωτός, αλλά όχι κατευθείαν έκθεση του φυτού στον ήλιο.

— Εδαφικό μείγμα: Τέτοιο που να εξασφαλίζει καλή στράγγιση όπως:

Τύρφη και φυλλόχωμα σε αναλογία 1 προς 1 η τύρφη, φυλλόχωμα και άμμο σε αναλογία 1:1:1, η τύρφη και άμμος σε αναλογία 1:2.

IV. Καλλιεργητικές φροντίδες

Πότισμα: Συχνό με μέτρια ποσότητα από 'Ανοιξη μέχρι Φθινόπωρο. Στο τέλος της ανθοίσης, αρχές Χειμώνα τα ποτίσματα αραιώνονται για 1-2 μήνες.

Λίπανση: Κάθε 20-30 μέρες με πλήρη λιπάσματα και κανονικές δόσεις την περίοδο 'Ανοιξης Φθινοπώρου.

Αλλαγή γλάστρας: Κάθε 1-2 χρόνια.

αυτά.....και άλλα

η συνταγή μας

Συνταγή του Νίκου Τσελεμεντέ από το περιοδικό «Εργόχειρο» τεύχος 96 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1955. Διαπαινώμενη με θλαστικά απόβλητα τα ποτάμια, τις λίμνες, τις θάλασσες, σκοτώνει αλυστά τα πουλιά και τα θυράματα».

ΓΑΛΟΠΟΥΛΑ Η ΓΑΛΟΣ ΓΕΜΙΣΤΟΣ ΜΕ ΚΙΜΑ

Δόσεις δι' ένα γαλόπουλο.

150 δράμα κίμα.

μία χούφτα κουκουνάρια

1 ποτήρι κρασί άσπρο

μία χούφτα γαλέτα ψιλή

ανάλογη ντομάτα πολτόν

2 κρεμμύδια μέτρια

2-3 κουταλιές μαιντανό ψιλό

αλάτι, πιπέρι, βούτυρο

και λίγες σταφίδες μαύρες.

Εκτέλεσις

Καθαρίζουμε καθαρίζουμε και αφαιρούμε τα εντόσθια από

γαλόπουλο ως συνήθως και εν τω μεταξύ ετοιμάζουμε την γέμι

ως εξής:

Κόπτομε τα κρεμμύδια ψιλά και τα βάζομε να ξανθίσουν σ

κατσαρόλα με ανάλογο βούτυρο και άμα λάβη το κρεμμύδι

καστανό χρωματισμό, ρίπτομε τον κίμα, ανακατεύοντας α

μέχρις ότου ζεσταθή καλά και ξεσβώλιση. Εξακολουθώ

ούτω το καβούρδισμα του, έως ότου απορροφηθή το υγρό

και προσλάβη σκούρο χρωματισμό.

Άμα καβουρντισθή ο κίμας ρίπτομε τον κρασί, ανάλογη

μάτα πουρέ ή φρέσκες, συνάμα λίγο νερό, μαιντανό, αλά

πιπέρι, τα ανακατεύομε να αναμειχθούν, σκεπάζομε την κα

ρόλα και αφήνομε να βράση, τον αποσύρομε της φωτιάς

προσθέτομε μια χούφτα γαλέττα ψιλή σε κουκουνάρια και λί

σταφίδες.

Σημειώτεον ότι κατά την στιγμή που θα ρίψωμε την γαλέ

ο κίμας πρέπει να είναι λίγο τι αραιός, ούτως ώστε να έχει

λέττα αρκετό νερό να απορροφήση και μη γίνη πολύ σφιχ

κίμας, αν τυχόν έχει απομείνει αρκετό υγρό προσθέτομε λί

νερό ή κρασί και κατόπιν ρίπτομε την γαλέττα.

Αλατοπιπερώνομε τότε το γαλόπουλο εσωτερικώς και το

μίζομε, θέτομε δε και λίγη γέμιση καθώς και το σκεπάζομε

εις το έμπροσθεν μέρος του στήθους, όπου φροντίζομε να σ

νομε το δέρμα αρκετά φαρδύ, ώστε να περικλείση τη γέμιση

φού ράψωμε δε με βελόνη και κλωστή το μέρος της κοιλιάς

να κλεισθή η γέμιση, όπως συνήθως ρίπτονται τα πουλερ

Το ψήσιμον αυτού ημπορεί να γίνει στο φούρνο, αφού β

με και λίγες πατάτες γύρω του στο ταψί και καλυψόμε το

βουτυρομένο χαρτί για να μη ξεραθή, προτιμότερον όμως

να ψηθή σε κατσαρόλα, για να σχηματισθή και αρκετή ατ

ψητού, με την οποίαν περιλούομε κατόπιν την γέμιση, ό

βιρισθή στην πιατέλα.

Αφού ψηθή, αφαιρούμε τους σπάγγους και την κλωστή

αδειάζομε την γέμιση, τα τεμαχίζομε και τα βάζομε μέσα σ

τέλα, γύρω δε την γέμιση και περιλούομε το όλον με την σ

ψητού.

ROZALI

Εσώφρονα Ποιοτελεία

Γυναικεία - Ανδρική

Κ. Φρόντζου 9

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

για τα παιδιά μας

Μια παράσταση με παιδιά

και μια κουβέντα
με τον σκηνοθέτη
ΜΙΛΤΟ ΤΣΙΡΚΑ

«Στην εποχή μας, έχει πιάσει μια ανεξήγητη μανία τον άνθρωπο να καταστρέψει το περιβάλλον του ν' απειλεί δηλαδή, με αφανισμό την ίδια την ύπαρξή του. Παράφρονος μανιακός καιεί τα δάση, δηλαδή το οξυγόνο του, τη ζωή του, λύνει με θλαστικά απόβλητα τα ποτάμια, τις λίμνες, τις θάλασσες, σκοτώνει αλυστά τα πουλιά και τα θυράματα».

Είναι ο σκηνοθέτης ΜΙΛΤΟΣ ΤΣΙΡΚΑΣ, που μας μιλάει για το δεύτερο κατά σειρά έργο που σκηνοθετεί στην Πεδινή, με παιδιά του Δημοτικού Σχολείου αυτή τη φορά. Είναι το έργο του συμπατριώτη μας δασκάλου και συγγραφέα Χρήστου Κανδόλη, «Η αλεπού στο παζάρι», ένα έργο που το 1990 τιμήθηκε με το πρώτο κρατικό βραβείο θεάτρου για παιδιά. Ο κ. Τσίρκας με χαρά απάντησε στις ερωτήσεις μας.

— Κύριε Τσίρκα, τι έχετε
μας πείτε γι' αυτό το έρ
ποιά είναι τα μηνύματά

— Το έργο εκφράζει αι
ποδοξία για τη ζωή, αγάπη
με και λίγες πατάτες γύρω του στο ταψί και καλυψόμε το
βουτυρομένο χαρτί για να μη ξεραθή, προτιμότερον όμως
να ψηθή σε κατσαρόλα, για να σχηματισθή και αρκετή ατ
ψητού, με την οποίαν περιλούομε κατόπιν την γέμιση, ό
βιρισθή στην πιατέλα.

Μέσα από ένα διάλογο
παιρών, ζωηρό και μέσα από
μα ευχάριστη μουσική με
τραγούδια και χορό ξετυλί
νεται ένας μύθος παραμυθε
νός.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ:
ΜΙΑ ΑΝΕΠΑΝΑΛΗΠΤΗ
ΕΜΠΕΙΡΙΑ

— Είναι η πρώτη φορά,
αν δεν κάνω λάθος, που
σκηνοθετείτε ένα έργο με η-

θοποιούς τόσο μικρά παιδιά,
ποια η εμπειρία σας;

— Είναι μια πολύ σπου
δαία εμπειρία για μένα, με
τόσο μικρά παιδιά, ήταν η
πρώτη φορά που ήρθαν σ' ε
παφή με το θέατρο, και είχε
όλα τα χαρακτηριστικά ενός
πρωτόγνωρου παιχνιδιού.
Μια μαγεία, ένα ξάφνιασμα,
μαζί με ένα ζωηρό αυθορμη
τισμό...

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΕΧΕΙ
ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ

— Τι μπορεί να σημαίνει
για τα παιδιά της Πεδινής
αυτή η εμπειρία;

— Το θέατρο σίγουρα εί
ναι ένα δεύτερο σχολείο.
Μαθαίνει και αυτό γράμματα
και πολλά άλλα. Όμως με
τον δικό του τρόπο, τον ψυ
χαγωγικό. Η μάθηση γίνεται

μέσα από το παιχνίδι, με ένα
εντελώς ιδιόρρυθμο τρόπο.
Ο δάσκαλος - σκηνοθέτης,
δεν κάθεται στην έδρα, βρί
σκεται ανάμεσά τους, έτσι
τον νιώθουν πιο οικείο, πιο
δικό τους, τους μαθαίνει να
κινούνται πάνω στη σκηνή,
πώς να κάθονται, πώς να
περπατάνε.

Αλλά, προηγουμένως έ
χουν μάθει πώς να εκφράζο
νται, δηλαδή πώς να μιλάνε
καθαρα, αλλά και σωστά με
νόημα, και πώς να αποδι
δουν τα διάφορα συναισθη
ματα. Όλα αυτά ήταν πρωτο
γνωρα στοιχεία, που τους
δημιουργούσε το ζωηρό εν
διαφέρον, μαζί και το ξάφ
νιασμα.

Επειτα το θέατρο από τη
φύση του έχει το στοιχείο
της μαγείας. Κι αφού πρώτα
μαγεύτηκαν αυτά τα ίδια, με
τά προσπαθήσαν να μεταδώ
σουν αυτή τη μαγεία και
στους θεατές. Και τα κατά
φεραν...

Ο ηθοποιός, είτε για με

Ζωηρό ενδιαφέρον
αλλά
και ξάφνιασμα...

ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΚΟΠΟΥΛΗ

γάλον πρόκειται, είτε για μι
κρό παιδί, ποιεί ήθος, όπως
λέει και η ίδια η λέξη. Και όχι
μόνο αυτό, συμβάλλει γενι
κά στη μόρφωση του παιδι
ού, στην διαπαιδαγώγησή
του, στη διάπλαση του χαρα
κτήρα του. Και όλα αυτά μέ
σα από το σκηνικό παιχνίδι,
μέσα από την παράσταση.
Και μετά από χρόνια, πόσα
ευχάριστα και συγκινητικά
δεν θα θυμίζει σε όλους αυτό
το πρόγραμμα του παιδικού
Θεάτρου Πεδινής...

Τη μουσική του έργου έ
γραψε ο Χρήστος Οικονό
μου, τα σκηνικά και τις μά
σκες η Ελένη Μπίζου και τα
κοστούμια οι γονείς των
παιδιών. Τα πρόσωπα του
έργου είναι: Ελίνα Καραβί
δα: Λαγός, Χρύσα Κουνά
βου: Σκύλος, Χρήστος Κώ
τσης ή Σπύρος Τσέπης: Λύ
κος, Τέτα Μπακαλούμη:
Ζαρκάδι, Βασίλης Ρεγκού
τας: Γάιδαρος, Όλγα Σκο
πούλη: Αλεπού, Χρήστος
Χρήστος: Κηπουρός.

Ποιός είναι ο Μίλτος Τσίρκας

Είναι ο σκηνοθέτης, ο κριτικός του θεάτρου, που γράφει
στον «Πρωινό Λόγο», είναι ο εμπνευστής και δημιουργός του
ερασιτεχνικού θεάτρου στα Γιάννενα, στις δεκαετίες 1950-
1970 και έχει γραφτεί από τον ίδιο, βιβλίο μ' αυτή του τη δρα
στηριότητα. Μια δραστηριότητα, που χωρίς αμφιβολία, απο
τέλεσε τη μαγιά του σημερινού μας θεατρικού γίγνεσθαι
στην πόλη μας. Και όπως ο ίδιος αναφέρει στο βιβλίο του:
«Το ερασιτεχνικό θέατρο δεν είναι μία παρακατιανή μορφή
θεάτρου, όπως νομίζουν μερικοί. Ο ρόλος του μέσα στην κοι
νωνία είναι πολύ σημαντικός. Είναι ο προπομπός του επαγ
γελματικού θεάτρου και έχει σκοπό να διαμορφώσει θεατρι
κά ένα κοινό, που θα είναι έτοιμο, να δεχθεί τους επαγγελ
ματίες ηθοποιούς».

Βοηθάει στην πολιτιστική και αισθητική ανάπτυξη μιας πε
ριοχής...

Η φωλιά μας

προσχολικός σταθμός

Συν/σμος Σεισμοπλήκτων Ιωαννίνων

τηλ. 41056

Οι δανεικός κάρδος για να περάσει

το πιστόριό σας όμορφα και

δημιουργικά τα πρώτα ξέγνοιαστα

και τρυφερά του χρόνια.

υπεύθυνη νηπιαγωγός

Βάσω Πασιά - Γκίτσα

Baby chic

πρόικα μωρού

κουνίες

καροτσάκια

κ. Φρόντζου 7 Ιωάννινα τηλ 71436

ηπειρωτικές δημιουργίες

Παρουσιάζουμε σήμερα δείγματα μιας ενδιαφέρουσας δουλειάς στο χώρο της αιογραφίας της γιαννιώτισσας Καλλιόπης Σταύρου. Η στήλη μας είναι πάντα ανοιχτή στην ερασιτεχνική δημιουργία και πιστεύουμε πως αυτή, εκτός από εκτόνωση και ξεκούραση - όπως λέει η αιογράφος - προσφέρει πολλά πολιτιστικά ερεθίσματα.

Η Καλλιόπη Σταύρου, γεννήθηκε σε χωριό της Άρτας αλλά μεγάλωσε στα Γιάννενα. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στον τομέα ποινικών και εγκληματολογικών επιστημών στο ίδιο πανεπιστήμιο. Είναι δικηγόρος Ιωαννίνων. Ασχολείται με την αιογραφία τα τελευταία 7-8 χρόνια, και είναι σχεδόν αυτοδίδακτη. Έχει μετάρχει δύο τρεις φορές σε ομαδικές ερασιτεχνικές εκθέσεις της πόλης μας.

Μέσα από ποιά στάδια και διαδικασίες φθάσατε στη Βυζαντινή ζωγραφική;

Κατ' αρχήν, δεν υπήρξε ποτέ αυτό που λέμε, το παιδί που ζωγραφίζει από πάντα. Είχα βέβαια μια καλλιτεχνική διάθεση που αφορούσε όμως άλλα πράγματα. Από την άλλη μεριά, υπήρχε ήδη από τα γυμνασιακά μου χρόνια μια ενασχόληση με ό,τι αφορούσε την ορθόδοξη πίστη, ως κοσμοθεωρία. Την εποχή του Πανεπιστημίου, '81 με '82 και μετά, ήταν που κάποιοι διανοούμενοι της αριστεράς κυρίως, άρχισαν να βλέπουν κι εκείνοι προς το χώρο της ορθόδοξης και της παράδοσης. Αυτό που τότε ονομάστηκε χριστιανομαρξιστικός διάλογος είχε πάρει διαστάσεις και ένα αρκετά γοητευτικό για μένα πρόσωπο. Αυτές ήταν οι συνθήκες. Σε πρακτικό επίπεδο, η ενασχόλησή μου ήταν απολύτως τυχαία και οφείλεται στη γνωριμία μου με τον γιαννιώτη αιογράφο Γιάννη Βράνο, που είχε τότε ένα μεγάλο καλλιτεχνικό εργαστήριο στη Θεσσαλονίκη. Τότε απλώς έβλεπα πώς ζωγράφιζαν οι άλλοι. Εγώ άρχισα πολύ αργότερα μόνη μου και στην πορεία βέβαια ρωτούσα, διάβαζα...

Πώς μπορεί κανείς να εκφράσει σύγχρονες αντιλήψεις μέσα από τη βυζαντινή ζωγραφική;

Όταν μιλάμε για βυζαντινή ζωγραφική, μιλάμε για βυζαντινή αιογραφία. Είναι σημαντικό ότι στους βυζαντινούς χρόνους δεν υπάρχει καθόλου ή σχεδόν καθόλου κοσμική ζωγραφική. Όλη η ζωή αυτών των ανθρώπων εκφράζεται ζωγραφικά μέσα από τις εικόνες όπου τον κύριο ρόλο παίζουν τα πρόσωπα των αγίων. Κι αυτό γιατί η εκκλησία

παίζει πρωταρχικό ρόλο, η κοσμική εξουσία κι αυτή επηρεάζεται πάλι από την εκκλησία, μέσα από αλεπάλληλες θεωρητικές συγκρούσεις, έχει διαμορφωμένο δόγμα στο οποίο η ζωγραφική με τη λειτουργία της υπακούει και εκφράζει.

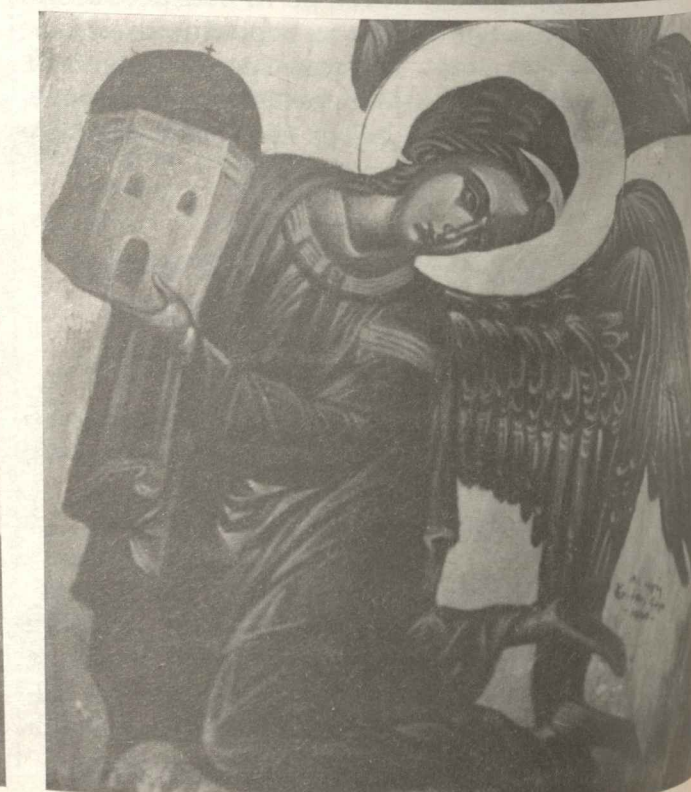
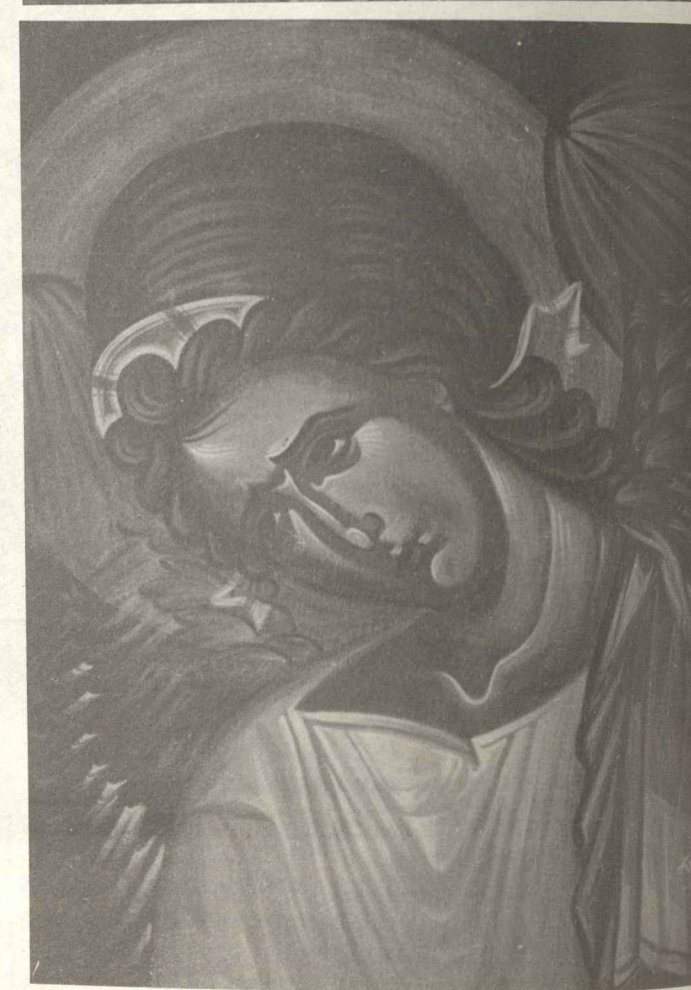
Σήμερα όλα αυτά είναι σημαντικά για τον οργανισμό της εκκλησίας που εξακολουθεί να υπάρχει, και τους πιστούς της.

Η βυζαντινή όμως αιογραφία, έχει και μια άλλη πολλή σημαντική προσφορά στο χώρο της τέχνης.

Είναι πρωτοποριακή ως τεχνολογία. Είναι μια τέχνη συμβολική, λιτή. Χρησιμοποιεί παράδοξα το φως, το χώρο, το χρόνο. Σ' αυτό το βαθμό μπορεί να είναι, ως ζωγραφική, τρόπος έκφρασης οποιουδήποτε, πράγματος μας αφορά σήμερα. Και υπάρχουν πολλοί που το έχουν κάνει ήδη από τους σύγχρονους επώνυμους Έλληνες ζωγράφους.

Πώς συνδυάζεται η αιογραφία με την άσκηση δικηγορίας;

Αν κανείς δεν είναι πολυάσχολος δικηγόρος, ούτε επαγγελματίας αιογράφος, τότε συνδυάζονται. Ευτυχώς που ως δικηγόρος έχω αυτή τη διέξοδο που με εκτονώνει και με ξεκουράζει, αλλά κι ως αιογράφος παραμένω πάντα ερασιτέχνης, πράγμα που μου επιτρέπει πολλές ατελεις και λάθη.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

«Τότε στην ιστορία της ανθρωπότητας δεν υπήρξαν παιδιά σαν τα παιδιά της Ρουάντα, τόσο πολύ εκτεθειμένα στις ποικίλες φρικαλεότητες και στον πόνο».

Αυτό είναι το συμπέρασμα των εκπαιδευτών και κοινωνικών λειτουργών που συμμετείχαν σε έρευνα της UNICEF για τα παιδιά της Ρουάντα.

Σύμφωνα με την έρευνα αυ-

55,5% έγιναν μάρτυρες δολοφονίας μέλους της οικογένειάς τους.

74,9% έγιναν μάρτυρες δολοφονίας ατόμων εκτός οικογένειας.

58,5% καταδιώχθηκαν από οπαδούς.

70,5% είδαν ένοπλους να εισβάλλουν στα σπίτια τους.

40,5% είδαν να χτυπούν και να κλωτσούν ανθρώπους.

67,6% είδαν να καταστρέφονται τα σπίτια τους.

77,8% είδαν να απειλείται άμεσα η ζωή τους.

82,55% έγιναν μάρτυρες μαζικών δολοφονιών σε σχολεία και εκκλησίες.

56,5% έγιναν μάρτυρες δολοφονιών που διαπράττανταν από παιδιά.

42% είδαν παιδιά να δολοφονούν άλλα παιδιά.

98,1% πίστεψαν ότι θα δολοφονηθούν.

85% αισθανθηκαν την μυρωδιά πτωμάτων σε αποσυνθεση.

23,7% έβρισκαν άλλους ανθρώπους.

79,9% άκουσαν ουρλιαχτά άλλων ανθρώπων.

80,2% είδαν διασκορπισμένα ανθρώπινα μέλη.

79,9% είδαν ανθρώπινα πτώματα.

50% προσπαθούν να κρατήσουν μακριά από καταστάσεις που τους θυμίζουν αυτά τα γεγονότα.

44,4% διακατέχονται από ενοχές και συναισθήματα.

68,8% δεν ανησυχεί μάλιστα στην πιθανότητα ότι δεν θα προλάβει να ενηλικιωθεί.

(Από συνέντευξη της Τασίμα Νασρίν, γιατρού και συγγραφέως του Μπαγκλαντές, στον Gilles Saussier, που δημοσιεύτηκε και στο περιοδικό MARIE CLAIRE)

Φθινό και χωρίς επαγγελματική επιτήδευση. Πλάι στις φιλιππινέζες, στις Ταϊλανδέζες της μακρινής εξωτικής Ανατολής, τα άγουρα ανυποψίαστα κορίτσια της γειτονικής Ευρώπης. Ακριβό το τίμημα της κατάρρευσης. Σώρευσε και πάλι ξέρετε ακόμα πόσο ανθρώπινο πόνο θα σωρεύσει.

Οι γυναίκες οργανώσεις στην Πράγα ζητήσαν από τις κυβερνήσεις των χωρών της Ευρώπης να αναγνωρίσουν την πορνεία ως επάγγελμα και να εγγυηθούν στις πόρνες τα πλήρη ατομικά, πολιτικά κοινωνικά και εργασιακά τους δικαιώματα. Δεν ξέρω αν αυτές οι προτάσεις είναι κάποια βοήθεια στη τραγωδία αυτών των κοριτσιών. Είμαι όμως σίγουρη ότι τα κορίτσια θα συμφωνούσαν με τους στίχους του ποιητή:

«Λοιπόν που σούλεγα, η μητέρα είχε παστρικά μεσοφόρια. Καθόμασταν τα Σαββατόβραδα στο κατώφλι.

Μ' έβαζε στα γόνατά της. «Αννα, μούλεγε, νάχεις παστρικά τα χέρια σου, τα γόνατά σου, το φόρεμα σου παστρικό και την καρδιά σου» μούλεγε.

Πως μύριζαν τα νοτισμένα χόρτα στο περβολάκι.

Μας τσαλαπάτησαν, Μαρία. Να φύγουμε. Μας τσαλαπάτησαν. Που να πάμε; Μας τσαλαπάτησαν...»

Καινόριο «πράμα» λοιπόν στην αγορά.

Μας τσαλαπάτησαν, Μαρία. Να φύγουμε. Μας τσαλαπάτησαν. Που να πάμε; Μας τσαλαπάτησαν...»

Καινόριο «πράμα» λοιπόν στην αγορά.

Η γυναίκα στον κόσμο

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ

«Υπάρχουν πολλοί νόμοι εναντίον των γυναικών και όλοι βασίζονται στη θρησκεία. Όσον αφορά την κληρονομιά, για παράδειγμα, οι γιοι μιας οικογένειας παίρνουν περισσότερα από τις αδερφές τους. Σχετικά με το διαζύγιο, η κηδεμονία των παιδιών ανατίθεται στον πατέρα, όταν τα παιδιά είναι πάνω από επτά ετών και η γυναίκα δεν έχει το δικαίωμα να χωρίσει, ενώ ο σύζυγος μπορεί να χωρίσει, όποτε θέλει και να παντρευτεί πολλές γυναίκες».

Η θέση των γυναικών στην επαρχία είναι χειρότερη από τη θέση των γυναικών που ζουν στην πόλη;

«Οικονομικά, το πρόβλημά τους είναι το ίδιο. Χρειάζονται χρήματα, εργασία, μέσα επιβίωσης. Χιλιάδες φτωχοί ζουν στην πόλη και η κατάσταση τους είναι το ίδιο άσχημη όπως και στην επαρχία. Όμως, η θρησκευτική πίεση είναι πιο έντονη στο περιβάλλον της επαρχίας. Οι μουλάδες μπορούν να εκδώσουν καταδικές σε θάνατο κατά την κρίση τους στις πιο απομακρυσμένες περιοχές. Σύμφωνα με αυτές, γυναίκες έχουν καεί ζωντανές, έχουν μαστιγωθεί και λιθοβοληθεί. Η θρησκευτική πίεση είναι πιο χαλαρή στις πόλεις, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει. Λίγες γυναίκες πάνε στο σχολείο, σπουδάζουν, βρίσκουν κάποια εργασία. Πολλές νομίζουν ότι δεν είναι αναγκαίο να πάνε τα κορίτσια στο σχολείο. Αρκεί να ξέρουν το Κοράνι και να ξέρουν να γράφουν, για να στέλνουν γράμματα στο σύζυγό τους. Ο μόνος λόγος για τον οποίο θα ήθελαν να μορφωθούν οι κοπέλες είναι για να βρουν ένα καλύτερο γαμπρό, τη στιγμή που ο γάμος είναι ο ύψιστος σκοπός στη ζωή της γυναίκας.

Άλλες με δυσκολία τολμούν να βγουν έξω από το σπίτι, κυρίως εξαιτίας του φόβου των προκαταλήψεων. Γράφω για όλα αυτά τα θέματα. Προτρέπω τις γυναίκες να αγνοήσουν τις απαγορεύσεις για να γίνουν αυτόνομες.

(Από συνέντευξη της Τασίμα Νασρίν, γιατρού και συγγραφέως του Μπαγκλαντές, στον Gilles Saussier, που δημοσιεύτηκε και στο περιοδικό MARIE CLAIRE)

η άλλη όψη

Πλάι στις φιλιππινέζες, στις Ταϊλανδέζες της μακρινής εξωτικής Ανατολής, τα άγουρα ανυποψίαστα κορίτσια της γειτονικής Ευρώπης. Ακριβό το τίμημα της κατάρρευσης. Σώρευσε και πάλι ξέρετε ακόμα πόσο ανθρώπινο πόνο θα σωρεύσει.

Οι γυναίκες οργανώσεις στην Πράγα ζητήσαν από τις κυβερνήσεις των χωρών της Ευρώπης να αναγνωρίσουν την πορνεία ως επάγγελμα και να εγγυηθούν στις πόρνες τα πλήρη ατομικά, πολιτικά κοινωνικά και εργασιακά τους δικαιώματα. Δεν ξέρω αν αυτές οι προτάσεις είναι κάποια βοήθεια στη τραγωδία αυτών των κοριτσιών. Είμαι όμως σίγουρη ότι τα κορίτσια θα συμφωνούσαν με τους στίχους του ποιητή:

«Λοιπόν που σούλεγα, η μητέρα είχε παστρικά μεσοφόρια. Καθόμασταν τα Σαββατόβραδα στο κατώφλι.

Μ' έβαζε στα γόνατά της. «Αννα, μούλεγε, νάχεις παστρικά τα χέρια σου, τα γόνατά σου, το φόρεμα σου παστρικό και την καρδιά σου» μούλεγε.

Πως μύριζαν τα νοτισμένα χόρτα στο περβολάκι.

Μας τσαλαπάτησαν, Μαρία. Να φύγουμε. Μας τσαλαπάτησαν. Που να πάμε; Μας τσαλαπάτησαν...»

Μας τσαλαπάτησαν, Μαρία. Να φύγουμε. Μας τσαλαπάτησαν. Που να πάμε; Μας τσαλαπάτησαν...»

του κόσμου τα παράξενα

♦ Δύσκολοι καιροί για γκέιες;

Μια 21χρονη μαθητευόμενη γκέις, η Καόρι Ταγκάκι κατέθεσε αγωγή εις θάρος του εργοδότη της, κατηγορώντας τον ότι την εκμεταλλευόταν, παρακρατούσε τα φιλοδωρήματα των πελατών της την υποχρέωνε να εργάζεται τις αργίες χωρίς πρόσθετη αμοιβή και, κάποιες φορές την είχε χτυπήσει. Η ενέργεια της γκέις είναι πρωτόγνωρη για τα ιαπωνικά δεδομένα όπου το επάγγελμα αυτό θεωρείται ιδιαίτερα καλοπληρωμένο. Φυσικά ο εκπρόσωπος του εργοδότη ισχυρίστηκε ότι όλα αυτά είναι ψέματα και απείλησε με αντι-μήνυση.

♦ Πάνω από τα δύο τρίτα των γυναικών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιστεύουν ότι η Κοινότητα δεν έχει πάρει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της φτώχειας που πλήττει ιδιαίτερα τον γυναικείο πληθυσμό, ενώ στη συντριπτική τους πλειοψηφία (91%) υποστηρίζουν ότι οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται τραγικά, τόσο στην πολιτική ζωή των χωρών τους, όσο και στα ίδια τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα παραπάνω προκύπτουν από έρευνα που πραγματοποίησε το Δελγικό Πανεπιστήμιο της Λουβάν υποβάλλοντας ερωτηματολόγιο σε 1.500 γυναίκες οργανώσεις και συλλόγους στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

♦ Γυναίκα της Ευρώπης για το 1995 εξέλεξε η Γαλλίδα Μαρλέν Σελ, διδάκτωρ φιλολογίας ιδρύτρια του εκδοτικού οίκου «Η ευρωπαϊκή θειολογία».

♦ Περισσότερα από 1000 παιδιά δολοφονούνται κάθε χρόνο στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής από τους γονείς τους.

Η συγκλονιστική περίπτωση της 23χρονης Σούζαν Σμιθ, που πρόσφατα σκότωσε τα δύο παιδιά της και που η είδηση έκανε το γύρο του Κόσμου, δεν είναι μοναδική περίπτωση.

Μόνο για το 1992 υπάρχουν στα αρχεία του FBI στοιχεία για περισσότερες από 660 υποθέσεις δολοφονιών με θύματα παιδιά κάτω των πέντε ετών και θύτες τους γονείς τους. Τα αντίστοιχα στοιχεία του υπουργείου Υγείας ανεβάζουν τον αριθμό των ανηλίκων θυμάτων στα 1.100, με κύρια αιτία θανάτου την κακοποίηση από τους γονείς τους.

Ο Οίκος Μοφικών Nicolas

οι ελπίες
πρότι
πολλά
χαρά και
εορτασία για το
1995

Κεντρική πλατεία
& Γούναρη 2
(2ος όροφος)
τηλ. κατά/τος 77.977
οικίας 43.493

φεμινιστικά

♦ «...Αλλά, να πάρει η ευχή, είναι δυνατόν να ασχολούνται όλοι μαζί, πολιτικοί, Τύπος και τηλεόραση, επί δυο εβδομάδες και εν μέσω θεομηνίων, με το αν ανέβασε, κατέβασε ή ανεβοκατέβασε το κάθε κόμμα το ποσοστό του στις —κατά τα άλλα ακομμάτιστες— Δημοτικές Εκλογές, και να μην πρόσεξαν ότι υπήρξε «δημοκρατικό έλλειμμα»; Δέκα μόνο γυναίκες δημάρχους και μία νομάρχίδα έβγαλε η κάλπη, επί συνόλου 50 Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και 434 Δήμων της χώρας! Ήτοι η γυναικεία συμμετοχή στον καινούργιο θεσμό της εκλεγμένης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης αντιπροσωπεύει το 2% και στους Δήμους το 2,3%. Θα ήταν κοινός τόπος —ή μήπως όχι;— να υπενθυμίσουμε ότι η σύνθεση του πληθυσμού στην Ελλάδα είναι πάνω από 50% γυναικεία;...».

(Αποσπάσματα από κείμενο της Άννας Χατζηγιαννάκη στο περιοδικό «ΕΙΝΑΙ»)

♦ Πανελλήνιος Σύλλογος Ανύπατρων Μητέρων ιδρύεται για πρώτη φορά στη χώρα μας. Είναι σίγουρα μια αξιόπαινη πρωτοβουλία που θα βοηθήσει τις ανύπαντρες μητέρες όχι μόνο να μην αισθάνονται ενοχές και ντροπή, αλλά και να λύσουν οικονομικά και άλλα προβλήματα επιβίωσης (κρατική ενίσχυση, συνταξιοδοτικό κ.λπ.).

♦ Την υιοθέτηση της ποσοστωσης του ενός τρίτου για τις γυναίκες ζήτησε ο Χέλμουτ Κόλ στο πρόσφατο συνέδριο του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος της Γερμανίας που τον εξέλεξε πάλι πρόεδρο.

«Να πάψουν οι Χριστιανοδημοκράτες να αποτελούν το πλέον ανδροκρατούμενο κόμμα της Γερμανίας» τόνισε ο κ. Κολ.

Όμως το ίδιο θέμα είχε τεθεί ξανά στο συνέδριο του 1985 αλλά από τότε δεν είχε συζητηθεί.

Να υποθέσουμε ότι ο κ. Κολ θυμήθηκε τις γυναίκες μετά την εκλογική δοκιμασία του Οκτωβρίου όπου είδε τη δύναμη του κυβερνητικού του συνασπισμού να συρρικνώνεται και να εκλέγεται Καγκελάριος από τη Βουλή με μια μόνο ψήφο διαφορά;

♦ «Δεν μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στους άνδρες. Δεν είναι όλοι τους βέβαια βιαστές, όμως μερικοί απ' αυτούς θα γίνουν». Τα λόγια ανήκουν στη Λέσλι Κάλμαν, διευθύντρια «του Κέντρου Ερευνας σχετικά με τις γυναίκες» στο Κολλέγιο Barnard, ένα καθαρά γυναικείο πανεπιστήμιο στις ΗΠΑ.

Υπερβολές ενός ιδιόμορφου φεμινισμού, ή σκληρές προειδοποιήσεις;

♦ «Αυτό που ανακάλυψα όταν έγινα γιατρός ενίσχυσε την αγανάκτησή μου. Οι ασθενείς μου ήταν κυρίως γυναίκες εξαντλημένες από τις πολλές εγκυμοσύνες που τους είχε επιβάλει ο σύζυγός τους. Είδα γυναίκες παραμορφωμένες από το διτρίολι που τους είχε ρίξει ο άνδρας τους, ο δυσαρρεστημένος αδελφός τους ή κάποιος εραστής που εκείνες δεν ήθελαν πια. Γνώρισα γυναίκες που οι σύζυγοί τους τις είχαν εγκαταλείψει με το πρόσχημα ότι ήταν στειρές. Στην κλινική του Μιμέσιγκ όπου ήμουν γιατρός, συνειδητοποίησα μέχρι ποιοού βαθμού χρησιμοποιείται το σώμα της γυναίκας μέχρις ότου γεννήσει τον πρώτο γιο. Συνάντησα γυναίκες που είχαν ήδη πέντε κόρες και πιέζονταν από το σύζυγό τους και την οικογένειά τους να συνεχίσουν την τεκνοποίηση. Είδα επίσης νέες κοπέλες να καταστρέφουν τη ζωή τους κάνοντας στειρώση, γιατί ήταν φτωχές και τις ανάγκασαν να δεχτούν τα 175 τάκα (περίπου 1.130 δρχ.) και το στάρι που τους πρόσφερε το κράτος σε αντάλλαγμα... Οι γυναίκες στο Μπαγκλαντές έχουν χρησιμοποιηθεί ως πειραματόζωα στις καινούργιες μεθόδους ελέγχου των γεννήσεων».

(Συγκλονιστικές μαρτυρίες της γιατρού και συγγραφέως Τασλίμα Νασρίν για την καταπίεση της γυναίκας στο Μπαγκλαντές.

Οι μαρτυρίες αυτές περιέχονται σε συνέντευξη της Τασλίμα Νασρίν στον δημοσιογράφο Gilles Saussier που δημοσιεύτηκε και στο περιοδικό MARIE CLAIRE. Η συνέντευξη δόθηκε πριν από τη φυγή της συγγραφέως από τη χώρα της μετά τον ξεσηκωμό των αντιδραστικών Μουσουλμάνων που απείλησε τη ζωή της).

♦ «Αυτές που επέζησαν»: Αυτή είναι η ορολογία που χρησιμοποιείται στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια των ΗΠΑ για τις γυναίκες που έπεσαν θύματα βιασμού και σεξουαλικής βίας.

«Θέλουμε μ' αυτή την ορολογία να επισημάνουμε τη δύναμη του χαρακτήρα και το κουράγιο των γυναικών που χρειάζεται για να αντεπεξέλθουν σε εμπειρία βίας, είτε σωματικής, είτε σεξουαλικής, είτε συναισθηματικής», τονίζουν οι φεμινίστριες του Πανεπιστημίου.

Κοντά όμως σ' «αυτές που επέζησαν» είναι και οι «συνεπιζώντες». Είναι τα αγόρια που έχουν αρκετό κουράγιο να βγαίνουν με μια κοπέλλα που κάποτε δέχτηκε σεξουαλική επίθεση.

«Κι αυτοί οι νεαροί χρειάζονται βοήθεια» λένε στο Πανεπιστήμιο της Κολούμπια.

♦ Οι φεμινίστριες των πανεπιστημίων των ΗΠΑ είναι πράγματι ευρηματικές στα συνθήματα με τα οποία διαδηλώνουν.

«Πάρε πίσω τη νύχτα», είναι το σύνθημα στις νυχτιάτικες διαδηλώσεις με τις οποίες διεκδικούν το δικαίωμα να κυκλοφορούν μόνες και ασφαλείς μετά τη δύση του ήλιου

εκτός θέματος

«Αν δεις στον ύπνο σου στρατό»

(συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Ζ. Ζάχαρη: Η Ζάχαρη είναι ένα όνειρο κακό. Ό,τι δείτε στον ύπνο σας, τ' αντίθετο θα βγει. Τώρα αν την ονειρεύεστε απ' τη πολλή τη δίαιτα... τι να σας πω, σας καταλαβαίνω απόλυτα.

Ζωολογικός κήπος: Χρόνια προσπαθεί η επιστήμη να εξηγήσει αυτό το όνειρο. Αν δείτε ότι επισκέφτεστε τον ζωολογικό κήπο και ότι κάθε ζώο κάτι σας θυμίζει όπως π.χ. τον ντρα σας ή κάποιους φίλους σας ή ό,τι άλλο νομίζετε τότε συμβουλευθείτε και δουλέψτε και σύζυγο και σπίνι και ό,τι άλλο βρείτε πρόχειρο. Αν κάποιο ζώο και δη η μαιμού, παραπέμπει στην εικόνα του καθρέφτη σας, ε τότε το θέμα αναλαμβάνει η πλαστική χειρουργική.

Η. Ηλιοσπορος (κοινώς πασατέμπο): Απωθημένο απ' την ποχή των ραντεβού. Τότε που εσείς πηγαίνατε για βόλτα στο πάρκο με τον πτωχό, πλην τίμιο νέο της γειτονιάς τον οποίο και παντρευθήκατε, ενώ την κόρη της απέναντι την παραλάβατε καθημερινώς μια Μερσεντές ενός ατίμου πλην πλουσιό νέου.

Ηθικό προβληματισμό δηλώνει αυτό το όνειρο εν κλειδί εσείς την πατήσατε.

Ημερολόγιο: Αν ονειρευτείτε ότι έχετε ένα ημερολόγιο σταματημένο σε κάποια χρονολογία μάλλον έχετε ενοχές για κάτι που κάνατε είτε π.χ. αν είναι σταματημένο το 1982 θυμηθείτε τις εκλογές και τι ψηφίσατε. Αν δείτε ότι είστε παλιότεροι μερολογίτες έχετε το συναίσθημα της απόρριψης και ότι όλοι οι άλλοι είναι καλύτεροι από σας. Μην ανησυχείτε. Συμφωνήστε με τον εαυτό σας. Πάντα υπάρχουν κάποιοι καλύτεροι από αυτό το κλασσικό «μμμ σιγά αυτή καλύτερη από μένα είναι να το ξεχάσετε.

Θ. Θολούρα: Ωχ. αυτή η θολούρα είναι οι εφτά πληγές της Φαραώ όλες μαζί. Δεν ξέρω τι να πω. Πρώτον σημαίνει πειστική απιστία, δεύτερον οικονομική απώλεια, τρίτον το συνολικό των 85.000 δεν θα το πάρετε και θα το πάρει η διπλανή και τέταρτο θα αποκαλυφθεί το ψέμα ότι δεν κάνετε καταπιεστική δίαιτα αλλά πρώτα και δεν παχαίνετε από φυσικού σας.

Θανάσης: άσχετο όνειρο εκτός αν πρόκειται για παλιό φλερτ. Αν σας έρθει καμιά σφαλίδα ενώ κοιμάστε είναι για μάλλον δεν το βλέπατε μόνο αλλά το λέγατε κιόλα.

Ι. Ιτιά ιτιά λουλουδιασμένη: Απ' ό,τι ξέρω αυτό το συμπαιγνικό δημώδες συνοδεύει γλέντια και χορούς. Δεν θα σας πω να χωρήσω. Καλό όνειρο η ιτιά. Και καλό και μυρωδικό. Λέω κακιά κουβέντα.

Ιμάμ Μπαϊλντί: ώρε πείνα κακιά. Από την πολλή υγιεινή διατροφή, απ' το πολύ το αγγουράκι - χορταράκι σας την έχετε και ονειρεύεστε ό,τι το πιο παχύ και λαδερό. Καλά κάνουν. Το όνειρο αυτό όμως προκαλεί ονειροβασίες. Αν την επόμενη το πρωί λείπει απ' το ψυγείο η τυρόπιτα, το σαλάμι τα τυρόγλυκα και κανείς δε θυμάται τίποτα να ξέρετε δηλαδή ότι το ποσυνειδητο φταίει. Ξέρετε πόσες ξέρω εγώ που λόγω ποσυνειδητού έχουν βάλει δέκα κιλά ενώ κάνουν δίαιτα;

Κ. Καλλιστεία: Αποροούμενο όνειρο. Αν στην καθημερινότητά σας ζωή είστε φεμινίστρια και το βράδυ ονειρεύεστε ότι περνάτε μέρος στα καλλιστεία και βγαίνετε και μισ τάδε είναι να ν' αναθεωρήσετε. Αν δείτε ότι είστε στην κριτική επιτροπή βάζετε σ' όλες μηδέν τότε αφήστε επιτέλους ελεύθερο το πνεύμα που κρύβετε μέσα σας. Κακό πράγμα να καταπιέζετε.

Κορομηλά: Όλες θα θέλατε να είστε μια Κορομηλά είτε βρίζετε είτε όχι, είναι το απωθημένο κάθε ελληνίδας που βγαίνει τον εαυτό της. Εγώ εξαιρούμαι γιατί δεν τον σέβομαι. Είναι μία υστερία αυτό το όνειρο και το καταλαβαίνω που εσείς γίνετε όλες ξανθές ακόμα κι αν δε βρίσκετε την αιτία που εσείς να μάθετε Ιταλικά. Βαθεία μέσα σας υπάρχει ένα Ciao.

Συνεχίζεται
(η συνέχεια και το τέλος στο επόμενο)
Καλά Χριστούγεννα